

Vergide Gündem

Tax Agenda

Temmuz / July 2025

Kişilerin potansiyel gelir ve harcama düzeyi ile vergi beyanları arasındaki ilişkinin vergilendirmeye etkisi
Dr. Can Sözer

Vergide kripto varlık düzenlemesi ne zaman?
Abdulkadir Kahraman

English Translation

Gümrükte Gündem
Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem
Dr. Hakkı Demirci

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

Sirküler İndeks

Vergi Takvimi

Pratik Bilgiler

Practical Information

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Kişilerin potansiyel gelir ve harcama düzeyi ile vergi beyanları arasındaki ilişkinin vergilendirmeye etkisi

1. Giriş

Vergi İdaresi'nce "yüksek gelir grupları gözetim ve uyum programı" kapsamında 2025 yılının Haziran ayında yapılmaya başlanan işlemler vergi gündemindeki yerini koruyor.

Belirtilen program kapsamında yaklaşık on bin kişinin vergi müfettişleri tarafından görüşmeye davet edildiği veya edileceği anlaşıyor.

Söz konusu davetler kapsamında yapılması olası işlemlerin zaman zaman tartışmaya açık konuları bünyesinde barındırdığı gözlemlenmektedir.

Bu yazıda, bahsi geçen söz konusu program kapsamında vergi müfettişlerince görüşmeye çağrılan mükellefler nezdinde vergilendirme yapılıp yapılamayacağı, eğer yapılacak ise hangi hukuki düzlemde bu vergilendirmenin yapılacağı ele alınmaya çalışılacaktır.

2. Yüksek Gelir Grupları Gözetim ve Uyum Programı: Potansiyel gelir ve harcama düzeyi ile vergi beyanları arasındaki uyumsuzluk

"Yüksek gelir grupları gözetim ve uyum programı" konusu ile Vergi Denetim Kurulu'nca (VDK) TÜRMOB Genel Başkanlığı'na (ve diğer ilgili dağıtım yerlerine) iletilen 27.05.2025 tarih ve E-84992840-663.02[DEN-S]-18318 sayılı yazıda özetle;

- Kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek için başta Hazine ve Maliye Bakanlığı olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları aracılığıyla toplumun tüm kesimlerinin desteğini almak ve işbirliği içerisinde teşvik edici düzenleme ve uygulamaları hayata geçirmek amacıyla "Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planının (2023-2025)" yürürlüğe girdiği,
- Söz konusu Eylem Planı'nın 2. Bileşeninin: "Toplumsal Farkındalık ve Gönüllü Uyum Seviyesinin Yükseltilmesi" bölümünde yer verilen Eylem No 8: "Mükelleflerin vergisel yükümlülüklerini zamanında yerine getirilmesini sağlamak amacıyla davranışsal yaklaşım politikalarından yararlanılacaktır." eylemi kapsamında VDK Başkanlığı'nca çalışmalar yapıldığı,
- Davranışsal yaklaşım politikalarının amacının; bireylerin tercih hakkını koruyarak, doğru yönde karar almalarına yardımcı olmak amacıyla yönlendirilmelerine olanak sağlamak olduğu,

ifade edilmiştir.

Yukarıdaki ifadelerin akabinde "Başkanlığımız tarafından 2023 ve 2024 vergilendirme döneminde büyük ölçekli şirketlere ortak olup, Gelir Vergisi beyannamesi ile kazanç/irat beyan etmeyen, ayrıca ücret, irat, kazanç ve hasılatları dolayısıyla haklarında herhangi bir tevkifat bildirilmemiş risk taşıyan gerçek kişilere ilişkin olarak "Yüksek Gelir Grupları Gözetim ve Uyum Programı" planlanmıştır. Bu kapsamda mükelleflerin maruz kalabilecekleri potansiyel vergisel risklerin en aza indirilmesi amacıyla Birliğimize bağlı odaların ve meslek

mensuplarının bilgilendirilerek gerekli desteğin sağlanması önem arz etmektedir.” açıklamaları ilgili yazıda yer almıştır.

Söz konusu yazı akabinde ise VDK’nın, büyük şirket ortağı olup, 2023 ve 2024 yıllarında gelir vergisi beyannamesi vermemiş, potansiyel gelir ve harcama düzeyi ile vergi beyanları uyumsuz olan 10 bin kişiyi “Yüksek Gelir Grupları Gözetim ve Uyum Programı” kapsamına alarak, görüşmeye davet ettiği anlaşılmaktadır.¹

Bahsi geçen davetlerin amacının vergi uyumunu artırmak olduğu görülmekte, mükelleflere bir nevi rehberlik sağlanarak eğer eksik bir beyan durumu varsa mükelleflerin cezai bir yaptırımla karşılaşmadan verilmemiş beyanlarını yapmalarına veya halihazırdaki beyanlarını düzeltmelerine imkân sağlandığı anlaşılmaktadır.

Vergi müfettişlerince davet edilen mükelleflerle yüz yüze görüşme gerçekleştirilmesi, haklarında tespit edilen bulgulara ve uyumsuzluklara ilişkin açıklama yapmalarının ve beyanlarını vermelerinin sağlanması ve vergiye uyumun artırılması amaçlanmaktadır.²

Bu yönüyle söz konusu davetler neticesinde özellikle potansiyel gelir ve harcama düzeyinden hareketle vergilendirme yapılıp yapılamayacağı konusunda uygulamada tereddütler gündeme gelebilmektedir. Bu noktada, davet edilen kişilerin gerçek kişiler olmasından hareketle gerek Gelir Vergisi Kanunu gerekse Vergi Usul Kanunu nezdindeki düzenlemelerin incelenmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır.

3. Vergilendirmede vergiyi doğuran olayın önemi

Diğer vergi kanunlarında olduğu gibi; Gelir Vergisi Kanunu uygulaması açısından ortaya bir vergi borcu çıkabilmesi için bu Kanun’da tanımlanan çerçevede vergiyi doğuran olayın vuku bulması gerekmektedir. Vergiyi doğuran olay, Gelir Vergisi Kanunu’nda “elde etme” terimi ile tanımlanmıştır. Elde etmenin farklı gelir türleri için ne anlama geldiği de Kanun bünyesinde ele alınmıştır.

O halde, gelir vergisi kapsamında Kanun’da belirtilen yedi adet gelir türleri çerçevesinde elde etmeye bağlı vergiyi doğuran olay gerçekleşmiş olacaktır.³ Elde etmenin farklı yedi adet gelir türü (Gelir Vergisi Kanunu’nun 2’nci maddesinde sayılan gelire giren kazanç ve iratlar) için ayrı ayrı Kanun’da belirlendiğini unutmamak gerekir.

Önceki bölümlerde yer verilen davet yazıları özelinde bakıldığında; görüşmeye davet edilen kişiler nezdinde bir vergisel sonucun ortaya çıkabilmesi (vergi tarh edilebilmesi)

için Vergi İdaresi’nce vergiyi doğuran olayın gerçekleştiğine yönelik bir tespit yapılmalıdır. Bu tespitin prensip olarak “Gelir Vergisi Kanunu’nun hükümlerine göre bu Kanun’da belirtilen kazanç veya iratların elde edildiği” yönünde olması gerekir.

Vergiyi doğuran olay, Vergi Usul Kanunu’nun 19’uncu maddesinde “vergi alacağı vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar” şeklinde tanımlanmıştır.

Vergi kanunlarının uygulanması ve ispat konusunda düzenleme yapan ve belki de günümüzde VUK bünyesinde üzerinde en çok konuşulan düzenlemelerden biri olan Kanun’un 3/B maddesine göre; vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır. Aynı madde uyarınca vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz. Yine ilgili madde uyarınca; iktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa ait olacaktır.

Vergi hukukunda, vergiye tabi olacak somut maddi olayın saptanması ve nitelenmesine yönelik yasal çerçevenin, bu bağlamda VUK’un 3/B maddesinde yer aldığı tespiti sonucuna ulaşılmaktadır.⁴

Vergi Usul Kanunu’nun 3/B maddesindeki bu hüküm, her şeyden önce “ispat” başlığı altında düzenlenmiştir. Vergi borcunun doğumunda maddi unsur olan “vergiyi doğuran olay”ın Kanun’daki ispat düzenlemeleri kapsamında ortaya çıkarılması bu açıdan önem arz etmektedir.

Bu yönden değerlendirildiğinde; yalnızca potansiyel gelir veya yapılan harcama gibi unsurlara bakılarak vergi uygulaması bakımından vergiyi doğuran olayın vuku bulduğunun tespiti mümkün değildir.

Potansiyel gelir veya yapılan harcama gibi unsurlar, vergiyi doğuran olayın gerçekleştiğine dair ispat vesikaları olarak kullanılabilir olmamakla birlikte; bunların vergiyi doğuran olayın gerçekleştiğine dair emareler⁵ olarak görülmesi imkan dahilindedir.

Vergiyi doğuran olayın gerçekleştiğine yönelik emarelerin vergisel bir sonuç yaratabilmesi için ise, bu emarelerin diğer delillerle desteklenmesi ve dolayısıyla vergiyi doğuran olayın gerçekleştiğinin VUK’un ispat hükümlerine göre ortaya konulması esastır.

¹ Mustafa Akkaya: “Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım”, Tıpkı 2. Bası, Ankara, Mali Akademi Yayınları, 2016, s. 74.

² Tolu, adı geçen makalesi.

³ Nihal Saban, “Vergi Hukuku”, Beta Yayınları, 5. Bası, İstanbul, s. 129.

⁴ Mustafa Akkaya: “Vergi Hukukunda Ekonomik Yaklaşım”, Tıpkı 2. Bası, Ankara, Mali Akademi Yayınları, 2016, s. 74.

⁵ Emare belirti, iz, ipucu kelimeleri ile eş anlamlı kullanılabilmektedir. Emarenin tanımının; “Bir işle ilgili ipucu, bir eylemin yapılması olasılığını ortaya koyan ve fakat başlı başına bir delil nitelik ve kuvvetinde olmayan olgular” olarak yapılması mümkündür. Emare, diğer deliller tarafından desteklenmesi durumunda yargıç tarafından göz önüne alınabilmektedir. Bkz. Ejder Yılmaz: “Hukuk Sözlüğü”, Yetkin Yayınları, Ankara, 2006, s. 188.

4. Vergiyi doğuran olayın idare hukuku yönünden anlamı ve konuya dair bazı yüksek mahkeme kararları

İdare Hukuku yönünden bakıldığında, vergiyi doğuran olaya atfedilen önem net bir şekilde görülebilmektedir. Vergilendirme işlemleri (verginin tarhı), İdare Hukuku açısından idari işlem olarak nitelenmektedir.

İdari işlemlerin unsurlarına bakıldığında ise; yetki, şekil, usul, sebep, konu ve amaç olmak üzere altı unsurun bulunduğu tespit edilmektedir.⁶ Bu unsurlardan sebep, idareyi bir işlem yapmaya sevk eden hukuki veya fiili etkenler olarak tanımlanabilir.⁷

VUK'un 19'uncu maddesi uyarınca; vergiyi doğuran olay vergilendirilmek istenen konunun niteliğine göre hukuki bir işlem, bir fiil ya da durum gibi çeşitli görünümde ortaya çıkabilmektedir.⁸

Vergiyi doğuran olay, vergilendirme işleminin sebep unsuru olarak oluşturmaktadır. Vergilerin yasallığı ilkesi⁹ gereği vergiyi doğuran olayın bir kanun ile konulması şarttır. Bu bağlamda vergiyi doğuran olayın idari düzenlemelerden kaynaklanması mümkün değildir.¹⁰

Vergiyi doğuran olayın gerçekleşmesi ile vergi alacağı ilişkisi hukuksal olarak kurulmuş olacaktır. Vergiyi doğuran olay daha sonraki işlemlerin ön şartıdır ve vergilendirme işleminin sebep unsurudur.¹¹

Vergilendirmenin sebep unsuru teşkil eden vergiyi doğuran olayın, herhangi bir tereddüde mahal bırakmayacak şekilde ortaya konulabilmesi önem arz etmektedir.

Bu husus aynı zamanda, vergi incelemesinin en önemli amaçları arasındadır. Zira, vergiyi doğuran olayın gerçekleşip gerçekleşmediği ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu tespit etmek açısından büyük öneme sahiptir.

Danıştay 4. Dairesi'nin 03.06.1998 tarih ve E. 1998/128 K. 1998/2379 sayılı kararında¹² belirtildiği üzere; Türk Vergi Sistemi'ne göre genel kanaate ve varsayımlara dayalı olarak vergilendirme yapılması mümkün bulunmamaktadır. Bu kararda da belirtildiği üzere, Vergi Usul Kanunu'nda usul ve esasları belirtilen tarh şekillerinin uygulanabilmesi için, gerçek veya gerçeğe en yakın biçimde vergiyi doğuran olayın ortaya çıkarılması ve bununla ilgili somut kanıtların açıklıkla ortaya konulması zorunludur.

Aynı Daire'nin 28.03.2000 tarih ve E. 1999/2216, K. 2000/1195 sayılı kararında¹³ da ifade edildiği üzere; VUK'un 19 uncu maddesindeki hüküm ile aynı Kanun'un 3/B maddesinde, "vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğunun" belirtilmesine istinaden Türk Vergi Hukuku; maddi ve somut delillere dayalı, böylece vergi adaletini sağlamayı amaçlayan kuralları içermektedir. Karar'da ifade edildiği üzere vergilemeye ilişkin kurallar; varsayım veya kanaate dayalı, vergi adaletini tesis yönünden gerçeğe aykırı tespitlere dayanan vergileme yapılmasını önlemeye yönelik olarak düzenlenmiştir.

Öte yandan, Danıştay 9'uncu Dairesi'nin 02.02.2022 tarih ve E. 2019/5740, K. 2022/181 sayılı kararında¹⁴ "... vergiyi doğuran olayın gerçek mahiyetinin her türlü araştırma ve inceleme yapılarak somut verilerle ortaya konulmasının zorunlu olduğu, verginin kanuniliği ilkesinin bir gereği olarak kıyas, varsayım, kişisel düşünceye dayalı olarak vergilendirme yapılmasının mümkün bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır" hükmü yer almaktadır.

⁶ Kemal Gözler: "İdare Hukuku'na Giriş", Ekin Yayınları, 10. Baskı, Eylül 2009, s. 168.

⁷ Gözler, s. 198.

⁸ Onur Özcan, "Vergilendirme Sürecinin İdari İşlem Bağlamında İncelenmesi", İstanbul Hukuk Mecmuası, Cilt: LXXV, S. 1, 2017, s. 162.

⁹ Konuyla ilgili bir eser Gülsen Güneş tarafından kaleme alınmıştır.

Gülsen Güneş: "Verginin Yasallığı İlkesi", Üçüncü Baskı, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2011.

¹⁰ Bedî Necmettin Feyzioğlu, "Mükellefiyet Doğurucu Vakıa (Vergiyi Doğuran Hadise)", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.7, S.1, 1952, ss.73-77 (Aktaran: Özcan, adı geçen makalesi, s. 162).

¹¹ Saban, s. 128.

¹² <https://www.kazanci.com.tr>, (Erişim: 29.06.2025).

"İhtilafa konu olayda, matrah farkı belirlenirken, ilacın ithal maliyeti tespit edilip defter ve belgelerle karşılaştırılarak matrahın tespitine etki eden faktörler açıkça ortaya konulmamıştır. Yurt dışında bulunan firmadan alınan ... yazıda sözü edilen ilaçlara ait fiyatlardan daha yüksek bedelle ilaç ithal edildiği tespit olunamadığı gibi, Dışişleri Bakanlığı veya ekonomi ve ticaret müşavirlikleri gibi resmi kurumlar aracılığıyla ithal konusu ilaçların gerçek fiyatının ne olabileceği, Sağlık Bakanlığının izin verdiği diğer ithalatçı firmaların benzeri ilaçları hangi fiyattan ithal ettiği hususları da araştırılmamıştır. ... Bütün bu araştırmalar yapılmaksızın belirlenen matrah, eksik incelemeye dayandığından, tarhiyatın kaldırılması istemiyle açılan davayı reddeden mahkeme kararında isabet görülmemiştir."

¹³ <https://www.kazanci.com.tr>, (Erişim: 29.06.2025).

"Olayda, faiz karşılığı borç para aldığı iddia eden isimli şahsın ihbar dilekçesi üzerine davacı için inceleme başlatılmış ve inceleme sonucu İcra ve İflas Müdürlüğünden yükümlünün alacaklarının saptanması üzerine bu kişilerin ifadelerine dayanılarak matrah farkı bulunmuştur. İfadeler dışında, davacının gerek faiz geliri elde ettiği gerekse elde edildiği ileri sürülen faizin miktarı konusunda somut bir tespit bulunmadığından aksi yönde verilen mahkeme kararının bu hususa ilişkin hüküm fıkrasında isabet görülmemiştir."

¹⁴ <https://www.kazanci.com.tr>, (Erişim: 29.06.2025).

"... sadece Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nca gönderilen yazıya göre matrah takdir edildiği anlaşıldığından, takdir komisyonunca davacının defter ve belgeleri üzerinde araştırma ve inceleme yapılmadan, salt başka bir kurumun yazısı dikkate alınarak belirlenen matrah uyarınca yapılan dava konusu cezalı tarhiyatta hukuka uygunluk bulunmamaktadır."

5. Sonuç

Vergilerin yasallığı ilkesi neticesinde, vergi kanunları (bu yazının konusu açısından Gelir Vergisi Kanunu) bünyesinde bir düzenleme olmaksızın tek başına potansiyel gelir veya harcama düzeyinin tespiti, bu tespitin yapıldığı mükellefler açısından vergisel sonuç yaratabilecek konumda değildir.

Burada, Vergi İdaresi'nin "yüksek gelir grupları gözetim ve uyum programı" kapsamındaki mükellefleri davet etme yönündeki girişiminin oldukça anlamlı ve gerekli olduğu, kayıt dışı ekonomi ile mücadele noktasında kaçınılmaz olduğu hususu açıktır. Bu yönüyle bahsi geçen program nezdindeki girişimler desteklenmelidir.

Öte yandan, tek başına potansiyel gelir veya harcama düzeyi gibi göstergelerden yola çıkılarak ve ilgili mükellefler nezdinde VUK kapsamında bir inceleme ve dolayısıyla tespitle bulunulmadan vergisel bir sonuç ortaya çıkarılması mevcut vergi sistemimizde mümkün görünmemektedir.

Nitekim, söz konusu görüşmelerin vergi müfettişlerince yapılan davetler ile gerçekleştirildiği; yapılan işlemlerin VUK nezdinde düzenlenen "vergi incelemesi" veya "izaha davet" gibi kapsamlarda ele alınmadığı gözlemlenmektedir.

Kişilerce vergi beyanlarının yapılmadığı veya olması gerekenden düşük düzeyde yapıldığı, potansiyel gelir ve harcama düzeyleri incelenerek saptanabilir. Ancak bu saptamanın vergisel bir sonuç doğurabilmesi, VUK uyarınca vergi incelemesine yetkili olanlarca bir inceleme ve tespit yapılmasına bağlıdır. Vergi incelemesi neticesindeki tespit de varsayım, kişisel düşünce veya kanaate dayalı olmamalı; VUK'un ispata yönelik düzenlemeleri kapsamında kanıtlanabilir olmalıdır.

Son olarak, bu yazıda bahsi geçen vergi müfettişlerinden gelen görüşme davetlerine muhatap olan gelir vergisi mükelleflerinin, bu görüşme sürecini mali ve hukuk müşavirlerine danışarak ilerletmelerinin yararlı olacağını belirtmek gerekir.

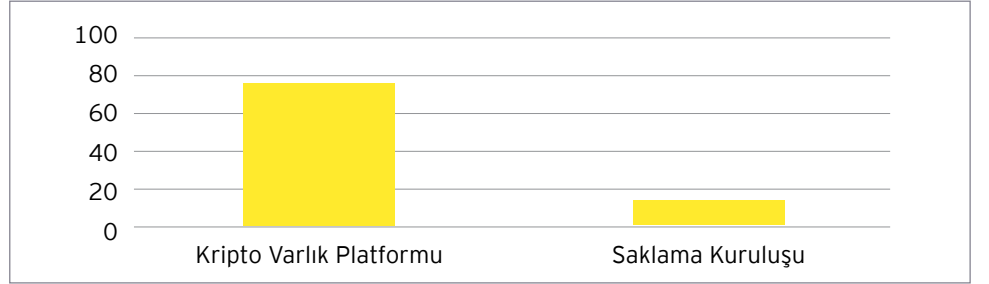

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Vergide kripto varlık düzenlemesi ne zaman?

Kripto varlıklarla ilgili düzenleme “7518 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” olarak 2 Temmuz 2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda (“Kanun”) yapılan değişikliklerle “kripto varlık hizmet sağlayıcılar” Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) düzenleme ve denetimine tabi tutulmuş; Kanun’un “Sermaye Piyasası Kurumları ve Faaliyetleri” başlıklı üçüncü kısmına 35/B (Kripto varlık hizmet sağlayıcıları ve kripto varlıklara ilişkin hükümler), 35/C (Kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerine ve kripto varlıkların transfer ve saklanmasıyla ilişkin esaslar), 99/A (Kripto varlık hizmet sağlayıcıların faaliyetlerinde uygulanacak tedbirler) ve 99/B (Kripto varlık hizmet sağlayıcıların denetimi ve uygulanacak yaptırımlar) maddeleri eklenmiş; “III-35/B.1 sayılı Tebliğ” ve “III-35/B.2 sayılı Tebliğ” 13 Mart 2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun’un geçici 11’inci maddesine göre faaliyette bulunacaklarını beyan eden kuruluşlar için oluşturulan “Faaliyette Bulunanlar Listesinde”, yetmiş yedi platform ve on bir saklama kuruluşu bulunmaktadır.

Kripto varlıklar ve vergileme zorlukları

OECD’nin 12.09.2020 tarihli “Sanal Paraların Vergilendirilmesi” yayınında açıklandığı üzere ülkelerin kripto varlıklara yaklaşımı farklılaşmaktadır.

Gayri maddi varlık	Finansal enstrüman	Emtia veya sanal emtia	Para	Yasal ödeme aracı
Avustralya, Fransa, Şili, Çek Cumhuriyeti, Lüksemburg, Nijerya, İspanya, İsveç, İsviçre* ve Birleşik Krallık	Arjantin**, Brezilya, Hırvatistan, Danimarka, İsrail, Japonya, Slovak Cumhuriyeti ve Güney Afrika	Avusturya, Kanada, Çin ve Endonezya	Belçika, Fildişi Sahili, İtalya ve Polonya	Japonya
(* Bu varlıkların alım-satımını yapanlar için mal)	(**Tam bir tanım yok fakat gelir vergisi uygulaması açısından finansal enstrüman)			

Türkiye’de 7518 sayılı Kanun düzenlemesiyle “kripto varlık, dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik olarak oluşturulup saklanabilen, dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan ve değer veya hak ifade edebilen gayri maddi varlıklar” şeklinde tanımlandı.

Farklı bir varlık sınıfı olması nedeniyle kripto varlık vergilemesi zorluklar içeriyor. EU Tax Observatory'nin "Kripto Paralara Vergi Uygulamak"¹ adlı raporunda bu konuda değerlendirmeler içeriyor. Raporda vergileme sorunlar ana başlıklar itibariyle şu şekilde sıralanıyor:

Anonimite	Bu varlıkların doğasındaki anonimlik, vergi idarelerinin izlemesini ve vergilemeyi zorlaştırırken, kullanıcıların kimliklerinin gizlenmesi vergi kaçırma potansiyeli yaratıyor.
Ülkelerin yaklaşım farklılığı	Bu varlıkların vergilemesinde uluslararası düzeyde uyumsuzluk ve düzenleme eksikliği vergi rekabeti doğuruyor. Ülkelerin kripto varlıkların vergilemesine yaklaşım farklılığı standart bir yaklaşım oluşmasına imkân vermiyor.
Vergi kaçakçılığı ve kara para aklama	Bu varlıklar, vergi kaçakçılığı ve kara para aklamada kullanılabilir. Vergi idarelerinin bu tür faaliyetleri tespiti ve önleminde zorluklar var.
Teknik bilgi eksikliği	Vergi idareleri, bu varlıkların teknik alt yapısını ve işleyişini tam olarak anlamakta zorlanmakta ve bu nedenle etkin bir vergileme ve denetim süreci oluşması geçmektedir.

Çözüm önerileri ise şu şekilde sıralanmıştır:

Gelişmiş izleme ve raporlama	Bu varlıklarla gerçekleştirilen işlemlerin izlenebilirliğini artırmak için blockzincir analiz araçları ve gelişmiş izleme teknolojileri kullanılarak, vergi idarelerinin işlemleri daha etkin şekilde izlemesi mümkün olabilir.
Uluslararası iş birliği ve standartlar	Bu varlıkların vergilendirilmesi ile ilgili uluslararası iş birliği artırılmalı ve ülkeler arasındaki düzenlemeler uyumlaştırılarak, belirlenecek küresel bir standart ile vergi kaybının önlenmesi sağlanabilir.
Zorunlu müşterini tanı ve kara para aklama ile mücadele politikaları	Platformlar için zorunlu KYC ve AML politikaları uygulanarak; kullanıcıların kimliklerinin doğrulanması ve şüpheli işlemlerin belirlenmesi sağlanarak vergi kaçakçılığı ve kara para aklama ile mücadele edilebilir.
Eğitim ve kapasite artırma	Vergi idareleri ve denetleyiciler için kripto varlıklar konusunda eğitim programları düzenlenmeli ve teknik bilgi kapasiteleri artırılmalı; böylece idarelerin kripto varlıkların işleyişini daha iyi anlaması ve etkili bir vergilendirme süreci oluşturmasını sağlanabilir.

Türkiye'de kripto varlık vergilemesi nasıl olmalı?

2024 yılındaki SPK değişiklikleri sonrasında vergi kanunlarında gerekli değişiklikler yapılarak, vergi düzenlemeleri tamamlanması ve kripto varlıklar piyasasında vergileme netleştirilmelidir.

1. Platformların vergilemesi

1.1. Dolaysız vergiler

Platformlar SPK yetkilendirmesinden sonra elde edecekleri kazançlar için Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32'nci maddesine göre %30 oranında kurumlar vergisi ödemeye başlayacaklar. Ayrıca 2025 yıl sonunda enflasyon düzeltmesi yapılsa bile bu kurumlar Vergi Usul Kanunu'nun geçici 33'üncü maddesi gereğince enflasyon düzeltmesi yapamayacaklar.

1.2. Dolaylı vergiler

Mevcut düzenlemelere göre platformların kripto varlık alım-satımına aracılık faaliyetinden elde ettikleri kazançlar katma değer vergisine tabidir. Ancak sermaye piyasası kurumları arasında sayılmış olmaları bu şirketlerinde "banka ve sigorta muameleleri vergisine" tabi olmalarının doğru olacağı kanaatindeyiz.

6802 sayılı Kanuna dair 87 seri numaralı Gider Vergileri Tebliği'nde açıklandığı üzere Kanun'un 28/2'nci maddesinde belirtilen işlemler ilgili kanunlara göre verilen yetki veya izin ile yapılabilecek işlemlerdir. Bakanlık 87 seri numaralı Tebliğ ile "portföy yönetim şirketleri, vadeli işlem aracılık şirketleri ile merkezi kayıt kuruluşu ve vadeli işlem ve opsiyon borsası gibi kuruluşları" BSMV kapsamına alırken gerekçe olarak "mülga 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 32'nci maddesinin verdiği yetki ve izin çerçevesinde menkul kıymetlere ilişkin işlemleri esas faaliyet konusu olarak yapmalarını" esas almıştır. Platformlar 6362 sayılı Kanun'un 35/B ve 35/C maddelerinin verdiği yetki ve izin çerçevesinde "gayrimaddi varlık" niteliğindeki kripto varlıklara ilişkin işlemleri esas faaliyet konusu olarak gerçekleştirmektedir. Bu nedenle, platformlar BSMV kapsamına alınmalı ve BSMV oranı da bankalar ve aracı kurumlarda olduğu gibi %5 olarak belirlenmesi uygun olacaktır.

2. Yatırımcıların vergilemesi

2.1. Dolaysız vergiler

Kripto varlıkları alım-satımı yapanların gerçek veya tüzel kişi olmasına bağlı olarak vergileme yapılmalıdır. Kurumlar vergisi mükelleflerinin alım-satımlarının kurum kazancı kapsamında olduğu nettir. Gerçek kişilerin vergilemesi için düzenleme yapılması gerekmektedir. Düzenlemenin vergiye uyumu kolay ve uyum maliyetinin az olacak şekilde tasarlanmalıdır. Bu noktada kambiyo gider vergisi gibi bir vergileme değerlendirilebilir veya işlemler GVK geçici 67'nci madde kapsamına alınabilir.

¹ Enforcing Taxes on Cryptocurrencies, https://www.taxobservatory.eu/www-site/uploads/2025/03/WP29_Enforcing-Taxes-on-Cryptocurrencies.pdf

2.2.Dolaylı vergiler

Kripto varlıkların (Özellikle kripto paraların) AB ülkelerinde olduğu gibi KDV'den istisna olması önemlidir. Türkiye'nin de kripto varlıkları (özellikle kripto varlık ihraçları) AB'de olduğu gibi KDV'den istisna kapsamına alması politikası benimsemesi Türkiye'deki ihraçların AB ülkelerine kaymaması için gereklidir.

Söz konusu düzenlemeler, 16.6.2025'te TBMM'ne sunulan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine "kripto vergi düzenlemeleri" eklenebilirdi, hala genel kurulda verilecek önerilerle kanun teklifinin kapsamına alınabilir.

Bu yazı, Ekonomist dergisinin 22 Haziran 2025 tarihli 2025/13. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

The effect of the relationship between individuals' potential income and expenditure level and their tax declarations on taxation

The procedures started to be carried out by the Tax Authority in June 2025 within the scope of the "high income groups surveillance and compliance program" remain on the tax agenda.

A letter dated 27.05.2025 and numbered E-84992840-663.02[DEN-S]-18318 was sent to the General Presidency of TÜRMOB (and other relevant distribution points) by the Tax Inspection Board (TIB) with the subject: "high income groups surveillance and compliance program".

It is understood that, following the said letter, 10,000 individuals who are shareholders of large companies, who did not file income tax returns in 2023 and 2024, and whose potential income and expenditure levels are inconsistent with their tax returns, were invited by the TIB to an interview within the scope of the "High Income Groups Surveillance and Compliance Program".

The purpose is to conduct face-to-face interviews with the taxpayers invited by the tax inspectors, to ensure that they provide explanations and statements regarding the findings and inconsistencies detected about them and to increase tax compliance.

As in other tax laws, in order for a tax liability to arise under the Income Tax Law, a taxable event must occur within the framework defined in this Law. The taxable event is defined in the Income Tax Law with the term "obtaining". The Law also addresses the meaning of "obtaining" for different types of incomes.

Taxable event is defined in Article 19 of the Tax Procedure Law with the statement: "the tax receivable arises with the occurrence of the event or the finalization of the legal situation for which tax laws prescribe taxation".

According to Article 3/B of the Law, which regulates the application and proof of tax laws and is perhaps one of the most discussed regulations within the Tax Procedure Law today, the taxable event and the actual nature of the transactions pertaining to this event are essential in taxation. Pursuant to the same article, the real nature of the taxable event and the transactions related to this event may be proved by any evidence except oath. However, witness testimony that is not naturally and clearly related to the taxable event cannot be used as a means of proof. Pursuant to the relevant article, in the event that a situation that does not comply with economic, commercial and technical requirements or is not normal and customary according to the nature of the event is claimed, the burden of proof will belong to the party claiming the situation.

Although elements such as potential income or expenditures incurred cannot be used as proofs for the occurrence of the taxable event, they could be considered as indications that the taxable event has occurred. In order for the indications of the occurrence of the taxable event to create a tax implication, such indications must be supported by other evidence and therefore, the occurrence of the taxable event must be demonstrated in accordance with the provisions of the TPL.

It is important that the taxable event, which constitutes the cause element of taxation, can be demonstrated in a way that leaves no room for any doubt. This is also among the

most important objectives of tax inspection, since whether the taxable event has occurred is of great importance in terms of determining the correctness of the taxes to be paid.

As stated in the Decision dated 03.06.1998 and numbered E. 1998/128 K. 1998/2379 of the 4th Chamber of the Council of State, the Turkish Tax System does not allow taxation based on general opinions and assumptions. As stated in this decision, in order to apply the accrual methods, whose principles and procedures are specified in the Tax Procedures Law, the taxable event must be revealed in a real manner or as real as possible, and the concrete evidence related to the event must be clearly demonstrated.

As stated in the Decision dated 28.03.2000 no. E. 1999/2216, K. 2000/1195 of the same Chamber, rules regarding taxation are regulated in order to prevent a taxation structure that is based on assumptions or opinions and founded on unrealistic findings, in terms of establishing tax justice.

On the other hand, in the Decision dated 02.02.2022 no. E. 2019/5740, K. 2022/181 taken by the 9th Chamber of the Council of State, it is stated that "... it is obligatory to reveal the real nature of the taxable event with concrete data by conducting all kinds of research and examination, and as a requirement of the principle of legality of tax, taxation may not be applied based on comparison, assumption and personal opinion".

It is clear that the Tax Authority's initiative to invite taxpayers within the scope of the "high income groups surveillance and compliance program" is not only meaningful and necessary, but also inevitable in the fight against the informal economy. In this respect, the initiatives under this program should be supported.

On the other hand, accrual of tax on the relevant taxpayers based on indicators such as potential income or expenditure level alone does not appear possible in our tax system. Whether individuals declare their taxes or declare them at lower levels than they must can be determined by examining potential income and expenditure levels. However, in order for this determination to have a tax implication, an examination and determination must be made by those authorized to conduct tax inspections in accordance with TPL. The determination as a result of the tax inspection should not be based on assumptions, personal opinions or conclusions either; it should be provable within the scope of the provisions of the TPL regarding proof.

Finally, it should be noted that income taxpayers who are subject to interview invitations from the tax inspectors mentioned in this article should proceed with this interview process by consulting their financial and legal advisors.

When will the crypto asset regulation be introduced for tax?

Regulations on crypto assets were introduced to our legislation with the amendments made to the Capital Markets Law (CMB) under the Law No. 7518 published in the Official Gazette dated 2 July 2024.

How should crypto asset taxation be in Turkey?

Following the above-mentioned CMB amendments in 2024, the tax laws should be amended as necessary to clarify taxation in the cryptoassets market.

1. Taxation of platforms

1.1. Direct taxes

Platforms will start paying corporate tax at a rate of 30% under the Article 32 of the Corporate Tax Law for the earnings they will obtain, after the CMB authorization. In addition, even if inflation adjustment is applied at the end of 2025, these institutions will not be able to apply inflation adjustment pursuant to the provisional article 33 of the Tax Procedures Law.

1.2. Indirect taxes

According to the current regulations, earnings derived by platforms from crypto asset brokerage activities are subject to value added tax. However, we believe that these companies should be subject to "banking and insurance transactions tax" since they are listed among capital market institutions.

2. Taxation of investors

2.1. Direct taxes

Taxation should be applied depending on whether those engaged in the trading of crypto assets are real or legal persons. It is clear that the trading activities of corporate taxpayers are within the scope of corporate earnings. A regulation must be introduced for the taxation of real persons. The regulation must be designed by allowing easy tax compliance and low compliance costs. At this point, taxation such as the foreign exchange expenditure tax could be considered or transactions could be included in the scope of the provisional article 67 of ITL.

2.2. Indirect taxes

It is important that crypto assets (especially cryptocurrencies) are exempt from VAT as in EU countries.

These regulations could have been included in the “crypto tax regulations” in the Bill on the Amendment of the Law on the Protection of the Value of Turkish Currency and Certain Laws submitted to the Turkish Grand National Assembly on 16.6.2025, and can still be included in the scope of the bill with the proposals to be made in the general assembly.

This is the summary of the article published in the Ekonomist magazine's issue 2025/13, dated 22.06.2025.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Haziran ayı “Gümrükte Gündem”i belirleyen başlıca gelişmeler, DEKAB beyannamesine konu olan eşyaların 2025 yılı tarifelerinin belirlenmesi, Çin ve İran menşeli bazı eşyalara uygulanacak dampa karşı verginin uygulanmaya devam edilmesinin kararlaştırılması, naylon ve poliamidlerden mamul ipliklerin ithalinde uygulanan korunma önlemini süresinin uzatılması, etil asetat tanımlı eşyanın ithali sırasında 3 yıl süre ile ek mali yükümlülük uygulanması, hayvansal menşeli parça içeren tüketici ürünlerinde bilgilendirme zorunluluğuna ilişkin rehber yayımlanması ve “Kıymet Kriterli Gözetim Uygulaması” konulu 2019/1 no’lu Genelge’nin iptali olmuştur.

Yukarıda bahsi geçen konular ve Haziran ayı içerisinde yapılan diğer değişikliklere ilişkin detayları ile öne çıkan gümrük ve uluslararası ticaret konularını aşağıda bulabilirsiniz.

1. 2025 yılında uygulanacak depozito katılım bedeli (DEKAB) hakkında duyuru yayımlandı.

5 Şubat 2025 tarihinde Depozito Bilgi Yönetim Sistemi (DBYS)’de yayımlanan duyuruya göre, DEKAB Beyannamesine konu olan zorunlu depozitoya tabi ambalajlar için 2025 yılında uygulanacak DEKAB tarifi belirlenmiştir. Söz konusu tarifeyle ilişkin bilgiler, DEKAB menüsü altında bulunan DEKAB Fiyat Listesi bölümünde yer almakta olup, 01.01.2025 tarihinden itibaren geçerli olmuştur.

Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde, zorunlu depozitoya tabi ambalaj gruplarının piyasaya sürülmesiyle ilgili olarak, piyasaya sürenler DBYS üzerinden kayıt işlemlerini gerçekleştirmekte ve bu süreçte bir kod numarası almaktadır. Piyasaya sürenler, mali yükümlülüklerini ise DBYS üzerinden DEKAB beyanı vererek yerine getirmektedir. Söz konusu duyuruda, DEKAB ödemelerinin, DEKAB beyan dönemlerini takip eden ay içerisinde gerçekleştirileceği belirlenmiştir.

Bu duyuru öncesinde, DEKAB ödemeleri GEKAP beyannamesinin verildiği ayı takip eden ay içerisinde yapılmaktaydı.

2. Naylon ve diğer poliamidlerden ipliklerin ithalinde uygulanmakta olan korunma önleminin süresinin uzatılması için soruşturma açılmıştır.

5402.31, 5402.32.00.00.00, 5402.45, 5402.51 ve 5402.61 gümrük tarife pozisyonları (“GTP”) altında sınıflandırılan naylon veya diğer poliamidlerden mamul ipliklerin ithalinde korunma önlemi uygulanması için soruşturma açılmasının akabinde, 19.10.2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 18.10.2022 tarih ve 6221 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile söz konusu eşyanın ithalinde, 3 (üç) yıl süreyle ek mali yükümlülük uygulanmasına karar verilmiştir.

Bu Karar uyarınca, ilgili tarifeler altında sınıflandırılan eşyanın ithalatında 21.11.2022 tarihinden itibaren aşağıdaki tabloda gösterilen tutarlarda korunma önlemi olarak ek mali yükümlülük tahsil edilmektedir.

GTP	Eşya tanımı	Ek mali yükümlülük (\$/Kg)		
		1. dönem	2. dönem	3. dönem
		(21/11/2022-20/11/2023)	(21/11/2023-20/11/2024)	(21/11/2024-20/11/2025)
5402.31	Naylon veya diğer poliamidlerden (tek katının her biri 50 teksi geçmeyenler)			
5402.32.00.00.00	Naylondan veya diğer poliamidlerden (tek katının her biri 50 teksi geçenler)	0,27	0,26	0,25
5402.51	Naylondan veya diğer poliamidlerden			
5402.61	Naylondan veya diğer poliamidlerden			
5402.45	Diğerleri, naylonlardan veya diğer poliamidlerden	0,07	0,06	0,05

19.06.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/5) ile 5402.31, 5402.32, 5402.45, 5402.51 ve 5402.61 alt tarifelerinde sınıflandırılan naylon veya diğer poliamidlerden mamul iplikler için bahse konu Karar kapsamında uygulanan korunma önleminin süresinin uzatılması için yerli üreticiler tarafından yapılan başvuru neticesinde soruşturma açılmış; Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülecek soruşturmanın usul ve esasları belirlenmiştir.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup soruşturma, Genel Müdürlükçe yürütülerek dokuz ay içinde tamamlanır. Gerekli hallerde bu süre altı ay uzatılabilir.

Soruşturma ile ilgili soru formları ve başvurunun gizli olmayan özeti Bakanlığın internet sitesi (<http://www.ticaret.gov.tr>) içerisinde “İthalat” başlığı altında “Ticaret Politikası Savunma Araçları” sayfasında bulunan “Korunma Önlemleri/ Soruşturmalar” bağlantısından indirilebilir. İlgili tarafların soru formunu, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren otuz gün içinde doldurup Genel Müdürlüğe iletmeleri gerekmektedir.

Soruşturma hakkında detaylı bilgiye ihtiyaç duyan veya soruşturmaya taraf olmak isteyen kişi ve kuruluşların bizimle irtibata geçmesini rica ederiz.

3. Etil Asetat ithalatı için açılan tarife kontenjanın dağıtımına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

2915.31.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon (“GTİP”) numarasında sınıflandırılan “Etil Asetat” tanımlı eşyanın ithalinde korunma önlemi uygulanması için soruşturma açılmasının akabinde, 23.05.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 22.05.2025 tarih ve 9873 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile söz konusu eşyanın ithalinde 3 (üç) yıl süreyle ek mali yükümlülük uygulanmasına karar verilmiştir.

Bu Karar uyarınca, 2915.31.00.00.00 GTİP numarasında sınıflandırılan eşyanın ithalatında 22.06.2025 tarihinden itibaren aşağıdaki tabloda gösterilen tutarlarda korunma önlemi olarak ek mali yükümlülük tahsil edilecektir.

GTP	Eşya tanımı	Ek mali yükümlülük (\$/Kg)		
		1. dönem*	2. dönem*	3. dönem*
2915.31.00.00.00	Etil Asetat	110 ABD Doları/Ton	104 ABD Doları/Ton	99 ABD Doları/Ton

*Ek mali yükümlülüğün uygulanacağı her bir dönem, bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlamak üzere birbirini takip eden birer yıllık süreleri ifade eder.

Bahse konu Karar’la, Karar eki listede kayıtlı ülkeler ve gümrük bölgeleri menşeli eşyanın ek mali yükümlülüğünden muaf tutulması amacıyla, ülke ayrımı yapılmaksızın ek mali yükümlülüğün uygulanacağı her bir dönem için 10.000 ton genel tarife kontenjanı açılmış; 19.06.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/4) ile bahse konu tarife kontenjanının kullanım usul ve esasları belirlenmiştir.

Anılan Karar'ın ekinde yer alan ülkeler ve gümrük bölgeleri menşeli eşyanın tamamı için tarife kontenjanı miktarı, ek mali yükümlülüğün uygulandığı her bir dönemde toplam 4.644 ton olarak belirlenmiş olup, her bir ülke ve gümrük bölgesi menşeli eşya için bir dönemde verilecek tarife kontenjanı 1.548 tonu geçemeyecektir.

19.06.2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/5) ile 2915.31.00.00.00 GTİP numarasında sınıflandırılan eşyanın ithalinde uygulanacak ek mali yükümlülüğün muafiyet sağlanması amacıyla açılan belirli ülkeler tarife kontenjanının kullanım usul ve esasları belirlenmiştir.

Buna göre, tarife kontenjanının dağıtımında, "ilk gelen ilk alır yöntemi" uygulanır. Bir ithal lisansında verilebilecek tarife kontenjanı miktarı 150 tonu geçemez. Bir ithal lisansı sadece bir ülke veya gümrük bölgesi için düzenlenir.

Tarife kontenjanı talepleri için başvuruların, Ticaret Bakanlığı'nın internet sitesinde (www.ticaret.gov.tr) yer alan "E-İmza Uygulamaları" altındaki "E-imza Uygulamalarına Giriş" bölümünde bulunan "İthalat İşlemleri" kısmında e-imza ile yapılması gerekmektedir.

Elektronik imza sahibi yetkilendirilmiş kişiler, firmalar adına başvuru yapabilir. Başvuruların, ilgili web sayfasında belirtilen başvuru ekranından elektronik olarak, Tebliğ'e ekli EK-2'deki belge ve bilgilerin tam ve eksiksiz bir şekilde sisteme yüklenmesi ile yapılması gerekmektedir.

E-imza uygulamalarında yaşanabilecek sorunlar nedeniyle başvurular, Tebliğ'e ekli EK-1'de yer alan "İthalat Lisansı Başvuru Formu" kullanılarak fiziksel olarak da yapılabilmektedir.

2025/4 ve 2025/5 sayılı Tebliğler, 22.06.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4. Hayvansal menşeli parça içeren tüketici ürünlerinde bilgilendirme zorunluluğuna ilişkin rehber yayımlanmıştır.

03.05.2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Bazı Tüketici Ürünlerinde Uygunluk Denetimi Tebliğinde sıvı içerisinde büyüyen dekoratif ürünler, olduklarından farklı görünen çakmaklar, uçucu gaz içeren balonlar, yiyecek taklidi ürünler gibi birtakım ürünlere ilişkin düzenlemeler yapılmıştır

09.04.2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan ve 09.06.2025 tarihinde yürürlüğe konulan Bazı Tüketici Ürünlerinde Uygunluk Denetimi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Ticaret Bakanlığı sorumluluğunda bulunan hayvansal menşeli parça içeren tüketici ürünleri için bilgilendirme yapılması zorunludur.

Anılan Tebliğ'e eklenen 5/D maddesi ile piyasaya arz edilecek hayvansal menşeli parça içeren tüketici ürünlerinin

etiketinde, ambalajında, üzerinde veya ürüne eşlik eden bir belgede bu parçanın hangi hayvandan elde edildiğine dair bilgiye yer verilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Yapılan değişiklik ile Tebliğ kapsamına giren tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimi, Ticaret Bakanlığı, Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak Bakanlık tarafından yapılır.

Buna göre, Ticaret Bakanlığı, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nce, piyasaya arz edilen hayvansal menşeli parça içeren ürünlerde, bu parçaların hangi hayvandan elde edildiğine ilişkin düzenleme hakkında iktisadi işletmecilerin bilgilendirilmesi amacıyla, 19.06.2025 tarihinde "Hayvansal Menşeli Parça İçeren Tüketici Ürünlerinde Bilgilendirme Zorunluluğu Rehberi" yayımlanmıştır.

Bu rehber gere;

"Hayvansal menşeli parça" ifadesi; hayvanın derisi, kılı, kemiği, yağı gibi doğrudan hayvansal kaynaklardan elde edilen bileşenleri ifade eder.

Bilgilendirme, satın alma işleminden önce kolayca görülebilecek, okunabilecek ve tüketicileri yanıltmayacak şekilde Türkçe olarak yapılmalıdır.

Uzaktan iletişim araçları yoluyla yapılan satışlarda bu bilginin ürünün özelliklerinin belirtildiği alanda tüketiciye sunulması gerekmektedir.

Ayrıca, ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi mevzuatına uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla, Ticaret Bakanlığı'nın iktisadi işletmecilerde denetim gerçekleştirmesi öngörülmüştür.

Denetimler, 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ("7223 sayılı Kanun") ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak; teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler veya belgeler üzerinden inceleme, duysal inceleme ve test ya da muayene olarak gerçekleştirilir.

Ürünlere ilişkin numune alınarak laboratuvar ortamında, ürünlerin hayvansal menşeli parça olup olmadığının analizi yapılır. Üründe hayvansal menşeli parça tespit edilmesi durumunda bu parçanın hangi hayvandan üretildiği belirlenir. Analiz sonuçları, varsa ürün üzerinde yer alan bilgilendirme ile karşılaştırılır.

Bilgilendirmenin üründe bulunmaması veya hatalı olması durumunda, 7223 sayılı Kanun'unda düzenlenen iktisadi işletmecilerin yükümlülükleri doğrultusunda idari yaptırımlar uygulanır.

Rehber içerisinde, sıkça sorulan sorular ve doğru ve hatalı etiketleme örneklerine de yer verilmiştir.

5. Çin ve Tayvan menşeli paslanmaz çelikten mamul bazı ürünlerin ithalinde uygulanan dumpinge karşı önlemin uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

24.12.2023 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/39) ile Çin Halk Cumhuriyeti (“ÇHC”) ve Çin Tayvanı (“Tayvan”) menşeli, 7306.40.20.90.00 ve 7306.40.80.90.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (“GTİP”) altında yer alan “diğerleri” ile 7306.61.10.00.00 GTİP numarası altında yer alan “paslanmaz çelikten olanlar” tanımlı eşyanın ithalinde uygulanan dumpinge karşı önlemin yürürlük süresi sona ereceğinden, Türkiye’deki yerli üreticilerin başvurusu üzerine dumpinge karşı önleme ilişkin nihai gözden geçirme soruşturması (“NGGS”) açılmasına karar verilmiş; yürütülen soruşturma sonunda, ÇHC ve Tayvan menşeli, 7306.40.20.90.00, 7306.40.80.90.00 ve 7306.61.10.00.00 GTİP numaralarındaki ürünlere yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumunda dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmış; halihazırda, ÇHC ve Tayvan menşeli söz konusu eşyanın muhtelif firmalardan ithalinde, CIF bedelin, en düşüğü %7,98; en yükseği %20,50 oranlarındaki dumpinge karşı önlemin, uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Anılan önlemin yürürlüğe konulmasını teminen İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/12) 23.06.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Aşağıdaki tabloda, uygulanmasına karar verilen önleme ilişkin detaylar gösterilmiştir.

GTİP	Eşya tanımı	Menşe ülke	Firma unvanı	Dampinge karşı önlem (CIF bedelin yüzdesi)
7306.40.20.90.00	Diğerleri	Çin Tayvanı	YC Inox Co., Ltd.	7,98
			Froch Enterprise Co., Ltd.	7,98
7306.40.80.90.00	Diğerleri	Çin Halk Cumhuriyeti	Diğerleri	11,50
			Foshan Vinmay Stainless Steel Co., Ltd.	13,82
7306.61.10.00.00	Paslanmaz çelikten olanlar	Çin Halk Cumhuriyeti	Foshan Nanhai Qiuxun Stainless Steel Product Co., Ltd.	20,50
			Diğerleri	20,50

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6. Çin menşeli bazı sentetik ve suni devamsız liflerden mamul ipliklerin ithalinde uygulanan dumpinge karşı önlemin, uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

26.12.2023 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/38) ile Çin Halk Cumhuriyeti (“ÇHC”) menşeli, 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 gümrük tarife pozisyonlarındaki (“GTP”) “sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat” tanımlı eşyanın ithalinde uygulanan dumpinge karşı önlemin yürürlük süresi sona ereceğinden, Türkiye’deki yerli üreticilerin başvurusu üzerine dumpinge karşı önleme ilişkin nihai gözden geçirme soruşturması (“NGGS”) açılmasına karar verilmiş; yürütülen soruşturma sonunda, ÇHC menşeli, 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 tarifelerindeki ürünlere yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumunda dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmış; halihazırda, ÇHC menşeli söz konusu eşyanın ithalinde, CIF bedelin %44 oranında dumpinge karşı önlemin, uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Anılan önlemin yürürlüğe konulmasını teminen İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/11) 23.06.2025 tarih ve 32935 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7. İran menşeli olup 3903.19 alt tarife pozisyonunda sınıflandırılan eşyanın ithalinde uygulanan dampedinge karşı önlemin, uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

26.12.2023 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/40) ile İran İslam Cumhuriyeti (“İran”) menşeli 3903.19.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (“GTİP”) altında yer alan “diğerleri” (polistiren) tanımlı eşyanın ithalinde uygulanan dampedinge karşı önlemin yürürlük süresi sona ereceğinden, Türkiye’deki yerli üreticilerin başvurusu üzerine dampedinge karşı önleme ilişkin nihai gözden geçirme soruşturması (“NGGS”) açılmasına karar verilmiş; yürütülen soruşturma sonunda, İran menşeli, 3903.19.00.00 GTİP numarasındaki ürüne yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumunda dampedingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptanmış; halihazırda, İran menşeli söz konusu eşyanın ithalinde, CIF bedelin %11,3 oranındaki dampedinge karşı önlemin, uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Anılan önlemin yürürlüğe konulmasını teminen İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/13) 23.06.2025 tarih ve 32935 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Aşağıdaki tabloda, uygulanmasına karar verilen önleme ilişkin detaylar gösterilmiştir.

GTİP	Eşya tanımı	Menşe ülke	Dampedinge karşı önlem (CIF bedelin yüzdesi)
3903.19	Diğerleri	İran İslam Cumhuriyeti	11,3

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

8. “Kıymet Kriterli Gözetim Uygulaması” konulu 2019/1 sayılı Genelge, Danıştay kararı ile iptal edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 20.06.2025 tarih ve 110452614 sayılı dağıtımli yazısı ile “Kıymet Kriterli Gözetim Uygulaması” konulu 2019/1 sayılı Genelge’nin Danıştay kararı ile iptal edildiği gümrük idarelerine bildirilmiştir.

İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar’ın 4’üncü maddesi uyarınca gözetim uygulamasına tabi ürünlerin ithalinde, İthalat Genel Müdürlüğü’nden ilgili eşya için gözetim belgesinin alınması ve gümrük idarelerine ibraz edilmesi zorunludur.

Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 2019/1 sayılı Genelgesi’nde özetle;

- Eşya kıymetinin gözetim tebliğinde belirtilen kıymetten düşük olması durumunda, eşya kıymetinin gözetim tebliğinde belirtilen düzeye çıkmasını sağlayacak şekilde “yurtdışı diğer gider” beyan edilmesi halinde yükümlüden gözetim belgesinin ibrazının istenilmeyeceğini;
- Teslimden sonra yapılan kontroller sonucunda, eşyanın gözetime tabi olduğunun ve bu şartın karşılanmadığının anlaşılması halinde, gümrük idaresince yükümlüye bu hususun bildirileceği, bildirimün ulaştığı tarihten itibaren, yükümlü tarafından otuz gün içinde farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesi durumunda, ilave herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği, aksi takdirde, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesi ve 2016/9 sayılı Genelgede belirtilen usuller takip edilerek alınacak sonuca göre işlemlerin tekemmül ettirileceği;

düzenlenmiş idi.

2019/1 sayılı Genelge’de atıf yapılan 2016/9 sayılı Genelge ise, Gümrük Kanunu’nun 235’inci maddesinin 1’inci fıkrasının (c) bendi kapsamında tesis edilen idari para cezalarına ilişkin düzenlemeler içermektedir.

Görülmekte olan bir davada, Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 2019/1 sayılı Genelgesi’nin hukuka uygunluğunu inceleyen Danıştay 7’nci Dairesi’nce tesis edilen 26.11.2024 tarih ve E.2024/2206, K.2024/4870 sayılı karar ile 2019/1 sayılı Genelge’nin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmiştir. Ticaret Bakanlığı’nın, Danıştay 7’nci Dairesi’nin bu kararına karşı Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu nezdinde temyiz yoluna başvurusu mümkündür.

İş ve sosyal güvenlikte son gelişmeler

Bu sayımızda sosyal güvenlik alanında yaşanan önemli gelişmeler sizlerle paylaşılmıştır.

1. Sosyal güvenlik mevzuatı açısından 2025 yılı mali tatil uygulaması 1 Temmuz'da başladı

a- Mali tatilin uygulanacağı tarihler

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkındaki Kanun'un:

1. maddesinin 1.fıkrasında;

"Her yıl temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dahil) mali tatil uygulanır. Haziran ayının son gününün tatil günü olması halinde, mali tatil, temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden başlar" hükmü yer almaktadır. Buna göre;

2025 yılında mali tatil 1 Temmuz 2025 Salı günü başlayacak ve 20 Temmuz 2025 Pazar (dahil) günü sona erecektir.

1. maddesinin 2. fıkrasında;

"Son günü malî tatile rastlayan kimi süreler, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır" denildiğinden,

son günü malî tatile (01.07.2025 - 20.07.2025) rastlayan yükümlülükler için süre 27 Temmuz 2025 olmasına karşın, Pazar günü kamuda işgünü sayılmadığından süre 28.07.2025 Pazartesi gününe (dahil) uzayacaktır.

2025 yılında bu kapsamda, yasal süresinin son günü 1-20 Temmuz 2025 tarihleri arasına denk gelen kimi SGK yükümlülükleri, 28 Temmuz 2025 Pazartesi gününe kadar yerine getirilirse yasal süresinde yapılmış sayılacaktır.

2. fıkranın (6) numaralı alt bendinde;

"Malî tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır" denilmiştir.

Bu hükme göre; mali tatili takip eden beş güne (21.07.2025-25.07.2025) rastlayan bazı yükümlülükler için süre 25.07.2025 Cuma günü sona erecektir.

Bu nedenle yasal olarak verilme süresinin son günü 21, 22, 23, 24 veya 25 Temmuz 2025 olan kimi SGK yükümlülükleri, 25 Temmuz 2025 Cuma gününe kadar yerine getirilirse yasal süre içinde kabul edilecektir.

Beyan/Bildirim/Yükümlülük	Son günü mali tatil günlerine (01-20 Temmuz arasına) rastlaması halinde (28.07.2025 Pazartesi gününe uzar)	Son günü mali tatilden sonraki 5 güne (21-25 Temmuz arasına) rastlaması halinde (25.07.2025 Cuma gününe uzar)
---------------------------	--	---

b- Resmî tatil günlerinin hesaplamaya etkisi

Resmî tatil günleri, süreye dâhildir. Sürenin son gününün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde, süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter (6100/md.93).

c- Sosyal Güvenlik uygulamasında mali tatile konu işlemler

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 2'nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de aşağıdaki konularda açıklama ve düzenlemeler yer almıştır.

5510 sayılı Kanun'un 8, 9, 11 ve 86'ncı maddeleri gereği zamanında kuruma verilmesi gereken;

- İşyeri bildirgesi,
- Sigortalı işe giriş bildirgesi,
- Sigortalı işten ayrılış bildirgesi,
- Aylık prim hizmet belgesi,
- İşyeri kayıt ve ibrazı süresi,
- İdari para cezalarına yapılacak itiraz ve ödemeler,
- Resen hesaplanan prim borcuna itiraz,
- Asgari işçilik uygulamasından kaynaklanan borcun kabulüne dair taahhütname verilmesi,
- Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca belirlenen orana itiraz,
- Prim borçlarının ertelenmesi talebi tespit edilen işkolu kodu ile iş kazası ve meslek hastalıkları prim oranına itiraz,
- Askerlik borçlanması bedelinin ödenmesi yönünden,
- İdari para cezası yönünden,
- İsteğe bağlı borçlanma talebi yönünden,

belge ve bildirelerin yasal olarak verilme süreleri ve ödemeleri mali tatil uygulamasına dâhildir.

d- Sosyal Güvenlik uygulamasında mali tatile konu olmayan işlemler

- Sigorta primlerinin ödeme süreleri,
- 5510 sayılı Kanun'a tabi işverenlerin ve 4-b kapsamındaki sigortalıların 6736, 7020 ve 7143 sayılı Kanunlar ve çeşitli tarihlerde çıkarılmış olan yeniden yapılandırma kanunlarından kaynaklanan ödeme ve diğer yükümlülükleri,
- 5510 sayılı Kanun kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı olaylarının bildirimi mali tatil kapsamına girmediğinden, bunlara ilişkin yükümlülüklerin önceden olduğu gibi yasal süresi içinde yerine getirilmesi gerekmektedir.
- İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde işverenlerce düzenlenmesi gereken vizite kâğıdı,

- E-bildirge uygulaması kapsamında işverenlerce internet ortamında Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilen sigortalı hesap fişi,
- Sigortalıların istirahatli oldukları sürede işyerinde çalışmadıklarına dair işverenlerce internet ortamında yapılması gereken çalışmazlık bildirimi, SMS doğrulama,
- 4857 sayılı İş Kanunu tabi işverenlerin toplu işçi çıkarma ile ilgili olarak yapmaları gereken bildirim,
- 5510, 6356, 4447, 4857, 6183, 6736, 6183, 7020 ve 7143 sayılı Kanunlar gereğince ilgili kurumlarca gönderilecek tebliğatlar ile sigortalılar veya işverenler tarafından açılacak davalarda dava açma süreleri.

2. Çalışılmadığına dair SMS ile doğrulama uygulamasına kolaylık getirildi.

Bilindiği üzere, SGK'nın 01/06/2025 tarihinden itibaren çalışılmadığına dair bildirim giriş sisteminde SMS doğrulama uygulamasına geçeceği duyurulmuş idi. SGK tarafından (gelen tepkiler sonrası) yapılan 30/05/2025 tarihli yeni duyuruya göre, çalışılmadığına dair bildirim uygulamasına eklenecek olan ikincil doğrulama kontrolünün daha sağlıklı işleyebilmesi adına birden fazla kullanıcının söz konusu uygulamaya erişebilmesini sağlayabilecek şekilde değişiklik yapılmıştır. Buna göre;

- Bildirge kullanıcıları tarafından belirlenecek toplamda 3 kişiye kadar yetki devri yapılabilecektir.
- Yetki devri yapılan kullanıcıların uygulamaya giriş yapmaları halinde SMS bu kullanıcıya gönderilecektir.
- Değişikliğin uygulamaya alınmasından sonra yetki devri işlemlerinin tamamlanmasının ardından 01.07.2025 itibarıyla SMS yoluyla ikincil doğrulama uygulaması işleme alınacaktır.
- Uygulamaya erişim ve veri güvenliğini arttırmak amacıyla login aşamasında SMS gönderimi uygulamasına başlanacaktır.
- Bu kapsamda kullanıcı giriş ekranında login işleminin ardından kullanıcı adına sisteme kayıtlı cep telefonuna onay kodu içeren SMS gönderilecektir.
- Uygulamanın başlayacağı tarihe kadar uygulamaya yetkisi bulunan kullanıcıların <https://www.turkiye.gov.tr/sgk-cep-telefonu-bilgisi-beyan> linkinden cep telefonu bilgilerini SGK bilgilendirme sistemine kaydetmeleri, kayıtlı numaranın doğruluğunu teyit etmeleri uygulamaya sorunsuz giriş yapılabilmesi açısından önem taşımaktadır.
- SMS doğrulama uygulaması yalnızca web uygulaması "https://uyg.sgk.gov.tr/vizite/welcome.do" için geçerli olacaktır, web servis kullananlar için herhangi bir değişiklik söz konusu olmayacaktır.

3. 1 Temmuz'dan itibaren ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakın bankalar aracılığıyla ödenmesine esas çalışan sayısında değişiklik yapıldı.

Bilindiği üzere işçinin, gazetecinin ve gemi adamının; ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakının bankalar aracılığıyla ödenmesine ilişkin usul ve esaslar 18 Kasım 2008 tarih ve 27058 sayılı "Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik" ile ilk olarak düzenlenmişti.

En son söz konusu Yönetmelik'te 04/06/2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan "Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik" ile değişiklik yapılarak banka yoluyla zorunlu ödemelere esas çalışan sayısı beşten üçe indirilmiştir.

Özetle;

1- İş Kanunu'na tabi olarak çalışan işçiye yapılan ödemeler

İşyerleri ve işletmelerinde İş Kanunu hükümlerinin uygulandığı işverenler ile üçüncü kişiler, Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısının en az 3 olması hâlinde, çalıştırdıkları işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

2- 5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan gazeteciye yapılan ödemeler

5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanuna tabi olarak Türkiye genelinde en az üç gazeteci çalıştıran işverenler, çalıştırdıkları gazeteciye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

3- Gazete ve mevkutelerde, haber ve fotoğraf ajanslarında gazeteci haricinde çalıştırılan işçiye yapılan ödemeler

Gazeteci çalıştıran işverenler, aynı zamanda 5953 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan ve İş Kanunu'nda "işçi" tanımına giren kimseleri çalıştırmaları hâlinde, çalıştırılan gazeteci sayısı ile işçi sayısı toplamının en az 3 olması durumunda, çalıştırdıkları gazeteci ve işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

4- Deniz İş Kanunu'na tabi olarak çalışan gemi adamına yapılan ödemeler

Deniz İş Kanunu'na tabi olarak Türkiye genelinde en az 3 gemi adamı çalıştıran işverenler veya işveren vekilleri, çalıştırdıkları gemi adamına, o ay içinde yapacakları her

türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

5- Yürürlük

Bu Yönetmelik yayımı tarihini takip eden ayın başında yürürlüğe girer. Bu kapsamda değişiklik 01.07.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4. Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen bazı yerler için mücbir sebep hali tekrar uzatıldı

Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ili İslâhiye ve Nurdağı ilçelerinde 31/5/2025 günü sonu itibarıyla sona eren mücbir sebep hali belirli şartları sağlayanlar için 30/11/2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Belirtilen illerde yaşanan deprem felaketi nedeniyle;

- Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ili İslâhiye ve Nurdağı ilçelerinde faaliyet gösteren ve **Hazine ve Maliye Bakanlığına belirlenen kriterlere sahip mükelleflerden** (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ile Gaziantep ilinin İslâhiye ve Nurdağı ilçelerinde deprem tarihi itibarıyla **mükellefiyet kaydı bulunan** ve 30/11/2024 tarihi itibarıyla mücbir sebep hali sona eren mükelleflerden; - 2022 yılına ilişkin verilmesi gereken son dönem (özel hesap dönemine tabi mükelleflerin, 2022 yılında sona eren özel hesap döneminin son ayına ait) katma değer vergisi beyannamesinde yer alan teslim ve hizmetlerin karşılığını teşkil eden bedelin (kümülatif) tutarı **2.500.000 TL'nin altında olan**) 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı çalıştıran işyerleri için,
- Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ili İslâhiye ve Nurdağı ilçelerindeki 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile diğer sigortalılar ve genel sağlık sigortalıları için, 5510 sayılı Kanun'un 91'inci maddesi kapsamında gerekli işlemlerin tesis edilmesi Kurum Kararı ile uygun görülmüştür.

Bu doğrultuda;

- 6/2/2023 ila 30/11/2025 tarihleri arasında, 5510 sayılı Kanuna göre vermekle yükümlü olunan her türlü bilgi ve belgelerin, işyeri kayıt ve belgelerinin (işyeri tescil bildirgesi, iş kazaları ile meslek hastalıkları bildirimleri dahil) 15/12/2025 tarihine kadar (bu tarih dahil), Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri/Aylık Prim ve Hizmet Bildirgeleri yönüyle ise (2023 yılı, 2024 yılı ve 2025 yılı Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim dönemine ilişkin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri/Aylık Prim Hizmet Belgeleri) 2/2/2026 tarihine kadar (31/1/2026 hafta sonuna denk geldiğinden) tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

- 6/2/2023 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları 31/12/2025 tarihine, 2023, 2024 yılları ve 2025 yılı Ocak ile Ekim aylarına ait prim borçları ise (Ayların 15 ile 14 döneminde işlem gören işyerleri için 2022 Aralık ayı, 2023, 2024 yılları ve 2025 yılı Ocak ile Eylül ayları) 5510 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın 31/7/2026 tarihine (bu tarih dahil) kadar ertelenecektir.
- 6/2/2023 ile 26/11/2025 tarihleri arasında verilmesi gereken muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/ aylık prim ve hizmet belgelerinin 2/2/2026 tarihine kadar (bu tarih dahil) verilmesi ve muhteviyatı prim borçlarının 31/7/2026 tarihine (bu tarih dahil) kadar, 6/2/2023 tarihi öncesi yasal ödeme süresi geçmiş borçlarının ise 31/12/2025 tarihine kadar (bu tarih dahil) ödenmesi kaydıyla işyerleri teşviklerden yararlandırılacaktır.
- Ödeme vadesi geçmiş borçları çeşitli kanunlar uyarınca yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca tecil edilmiş olup 6/2/2023 tarihi itibarıyla yapılandırma/tecil işlemleri bozma koşuluna girmemiş işveren, sigortalı ve hak sahiplerinin ödeme vadesi 6/2/2023 ile 30/11/2025 tarihleri arasında sona eren taksitlerini 31/12/2025 (bu tarih dahil) tarihine kadar ödemeleri halinde yasal süresi içinde ödenmiş sayılacaktır.
- 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan kaynaklanan işveren borçları yönünden 6/2/2023 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş borçlar için 31/12/2025, 6/2/2023 ve sonrası erteleme kapsamına alınan borçlar için 31/7/2026 tarihine kadar (bu tarih dahil); 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıktan kaynaklanan borçlar için ise 6/2/2023 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş borçlar ile mücbir sebep kapsamındaki prim borçları için 31/7/2026 tarihine kadar (bu tarih dahil) başvuru yapılması ve ilgili mevzuat kapsamında belirtilen diğer şartların sağlanması kaydıyla 6183 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında azami 24 ay süre ile faiz alınmaksızın tecil edilecektir.
- Borçlanma ve ihya kapsamındaki borçlarından 06/02/2023 ile 31/12/2025 olanlar için son ödeme tarihi 31/12/2025 tarihi olarak dikkate alınacaktır. - Kontrol muayenesine tabi olup kontrol muayene tarihleri 01/02/2023 ile 31/12/2025 olanların kontrol muayene tarihleri 31/12/2025 olarak kabul edilecektir.
- Fazla veya yersiz ödemeler ve kamu zararlarından kaynaklanan kurum alacaklarından 6/2/2023 tarihi itibarıyla yapılandırma/taksitlendirme işlemleri bozma koşuluna girmemiş ve ödeme süresi dolmuş mevcut alacaklar ile 30/11/2025 tarihine kadar tahakkuk edecek olan alacakların son ödeme tarihi 31/12/2025 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili mevzuatı gereği gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenecektir.
- Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ili İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde afet kapsamında yer alan işveren, sigortalı ve hak sahiplerinin 7440 sayılı Yapılandırma Kanunu kapsamındaki başvurularını 2/3/2026 tarihine kadar (28/2/2026 tarihi hafta sonuna denk geldiğinden) yapılabilmesine ve bu borçluların borçlarının ilk taksitini başvuruyu takip eden ay sonuna kadar (31/3/2026 tarihi), diğer taksitlerini ise bu taksiti takip eden aylık dönemler hâlinde ödeyebilmesine imkan sağlanacaktır. Ayrıca Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ili İslâhiye ve Nurdağı ilçelerinde mücbir sebep hali 30/11/2025 tarihine kadar uzatıldığından 2025 yılı Kasım ayı ve sonrasına ait aylık prim ve hizmet belgeleri/muhtasar ve prim hizmet beyannameleri yasal süreleri içerisinde verilecek ve söz konusu aylık prim ve hizmet belgeleri/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerine ait primler de yine yasal süresi içerisinde ödenecektir.

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

11.11.2024 tarihli ve E-39044742-130[Özelge]-16004275 sayılı özelge (...Defterdarlığı)

Konu: İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, barınmak amacıyla ilk evinizi almak için 22/2/2024 tarihinde konut kredisi başvurusunda bulunduğunuz, ...A.Ş.'den konut edinimi amacıyla TL tutarında 120 ay 10 yıl vadeli ...TL aylık taksitle ipotekli konut kredisi kullandığınız, Ordu ili, Perşembe ilçesi, Çaytepe ve Aziziye köyünde, miras yoluyla edindiğiniz taşınmazların 1/20, 1/50, 1/60 oranında hissesine sahip olduğunuz, taşınmazların tapu kayıtlarındaki niteliğinin ahşap evler olması nedeniyle kullandığınız krediye bankaca banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) yansıtıldığı, ancak hisseli olarak üzerinize kayıtlı görünen kargir evlerin yaşanılmayacak durumda, metruk, yıkık ve tamamen kullanılmaz halde olduğu belirtilerek kullandığınız konut kredisinin BSMV istisnasından yararlanıp yararlanmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 28'inci maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'ye tabi olduğu; 30'uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği; matraha ilişkin 31'inci maddesinde ise BSMV matrahının 28'inci maddede yazılı paraların tutarı olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un, 7491 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinin; (a) bendi ile 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi, "...6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 57'nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,"; (c) bendi ile de aynı maddenin birinci fıkrasının (y) bendi, "İpotek finansmanı kuruluşlarının ve konut finansmanı fonlarının, 6362 sayılı Kanun'un 57'nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yaptıkları tüm işlemler ile konut finansmanı kuruluşları tarafından aynı Kanun kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla lehe alınan paralar." şeklinde değiştirilmiştir.

Bu itibarla, kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta/konut hissesine sahip olanların doğrudan kullandıkları konut kredileri ve söz konusu kredi işlemlerine ilişkin yapılan sigortalar dolayısıyla lehe alınan paralar istisna kapsamından çıkmıştır.

Buna göre, krediyi kullandığınız 22/2/2024 tarihi itibarıyla üzerinize kayıtlı ahşap ev hissesine sahip olmanız sebebiyle kullanmış olduğunuz konut kredisi dolayısıyla lehe alınan paraların BSMV'den istisna tutulması mümkün bulunmamaktadır.

25.09.2024 tarihli ve E-35831311-010.01-23750 sayılı özelge (Karabük Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü)

Konu: İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Şirketinizin demir çelikten bar ve çubukların, profillerin, levha kazıkların, tüp ve boruların toptan ticareti faaliyeti ile iştigal ettiği belirtilerek demir çelik ürünlerinin POS cihazı kullanmak suretiyle kredi kartıyla yapılan vadeli satışında bankalara ödenen komisyon, katkı payı ve masraf

bedellerinin müşterilerinize yansıtılmasının katma değer vergisine (KDV) tabi olup olmadığı ile KDV tevkifatı uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

3065 sayılı KDV Kanunu'nun;

- 1/1 maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- 4/1 maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleştirilebileceği,
- 9/1 maddesinde, mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanunî merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Hazine ve Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği; Türkiye'de ikametgâhı, işyeri kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından KDV mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin KDV'nin, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödeneceği,
- 17/4-e maddesinde, BSMV kapsamına giren işlemler ve sigorta araçlarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile 5520 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemlerinin KDV'den istisna olduğu,
- 20'nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veya bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,
- 24/b maddesinde, ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi ödemelerin matraha dahil unsurlar olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, POS cihazı kullanmak suretiyle kredi kartıyla yapılan vadeli satışlarda bankalara ödenen komisyon, katkı payı ve masraf bedellerinin müşterilerden talep edilmesi halinde, söz konusu bedellerin 3065 sayılı Kanunun 24/b maddesi uyarınca verginin matrahına dahil edilmesi gerekmektedir. Öte yandan, KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.) bölümünde KDV tevkifat uygulamasının usul ve esasları, (I/C-2.1.3.1.) bölümünde kısmi tevkifatın mahiyeti ve tevkifat uygulayacak alıcılar, (I/C-2.1.3.2.)

bölümünde kısmi tevkifat uygulanacak hizmetler ve (I/C-2.1.3.3.) bölümünde ise kısmi tevkifat uygulanacak teslimler açıklanmıştır.

Tebliğin "Demir-Çelik Ürünlerinin Teslimi" başlıklı (I/C-2.1.3.3.8.) bölümünde,

"2.1.3.3.8.1. Tevkifat Uygulayacak Alıcılar ve Tevkifat Oranı

Demir-çelik ve alaşımlarından mamul, Tebliğin (I/C-2.1.3.3.8.2.) bölümünde belirtilen ürünlerin, Tebliğin (I/C-2.1.3.1/a ve b) bölümlerinde sayılanlara tesliminde (4/10) oranında (1/11/2022 tarihinden itibaren (5/10) oranında) KDV tevkifatı uygulanır.

Demir-çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin, ithalatçılar tarafından yapılan teslimleri ile münhasıran cevherden üretilenlerinin üreticiler tarafından ilk tesliminde tevkifat uygulanmaz, bu safhalardan sonraki el değiştirmelerde ise tevkifat uygulanır. Bununla birlikte, demir-çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin hurdadan, diğer hammaddelerden veya hurda, cevher ve diğer hammaddeler birlikte kullanılarak üretilmesi halinde bu ürünlerin ilk üreticilerinin teslimi dâhil her safhasındaki teslimlerinde tevkifat uygulanır.

Ayrıca, demir-çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin Payları Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem gören şirketler tarafından tesliminde de (1/11/2022 tarihinden itibaren) tevkifat uygulanır.

İthalatçılar tarafından yapılan teslimlere ilişkin düzenlenen faturada "Teslim edilen mal doğrudan ithalat yoluyla temin edildiğinden tevkifat uygulanmamıştır." açıklamasına ve ithalata ilişkin fatura ve gümrük beyannamesi bilgilerine yer verilir. Cevherden üretim yapanlar ise düzenlenen faturada "Teslim edilen mal firmamızca münhasıran cevherden üretildiğinden tevkifat uygulanmamıştır." açıklamasına yer vermek suretiyle tevkifat uygulanmaksızın işlem yapar.

2.1.3.3.8.2. Kapsam

Tevkifat kapsamına; cevherden, hurdadan veya diğer hammaddelerden üretilen demir-çelik ve alaşımlarından mamul her türlü uzun (çubuk, inşaat demiri, profil, kangal demir, filmaşın, tel, halat, hasır, boru, lama vb.) veya yassı (levha, sıcak haddelenmiş yassı ürünler, soğuk haddelenmiş yassı ürünler ve kaplanmış yassı ürünler vb.) demir-çelik ve alaşımı ürünler girmektedir...."

KDV Genel Uygulama Tebliğinin 1/3/2024 tarihinden itibaren yapılacak teslim ve hizmetlerde uygulanmak üzere değişen "Tevkifat Uygulamasında Sınır" başlıklı (I/C-2.1.3.4.1) bölümünde,

"Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli işlemin yapıldığı yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 232'nci maddesine göre belirlenen fatura düzenleme sınırını (1/3/2024 tarihi öncesi bu sınır

2.000 TL) aşmadığı takdirde, hesaplanan KDV tevkifata tabi tutulmaz. Sınırın aşılması halinde ise tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılır.” açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, Şirketinizin demir-çelik ürünleri teslimlerinde KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.1.3.3.8.) bölümü kapsamında KDV tevkifatı uygulanması gerekmekte olup, POS cihazı kullanmak suretiyle kredi kartıyla yapılan vadeli satışlarda bankalara ödenen komisyon, katkı payı ve masraf bedellerinin müşterilerden talep edilmesi halinde, 3065 sayılı Kanun’un 24/b maddesi uyarınca verginin matrahına dahil olan söz konusu bedeller üzerinden hesaplanan verginin de tevkifata tabi tutulması gerektiği tabiidir.

25.12.2024 tarihli ve E-38418978-125[6-24/1]-.... sayılı özelge (Ankara Defterdarlığı)

Konu: İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinden;

- Şirketinizin 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ... bölgesinin yönetimi ve işletmesinden sorumlu yönetici şirket olarak kurulduğu, bu bölgede yer alacak binaların yapımına yönelik ile Şirketiniz arasında tarihinde 30 yıl süreli İrtifak Hakkı Sözleşmesi imzalandığı ve Şirketiniz adına yönetimi tarafından tarihinde planlanan ofis inşaatlarının yapılacağı taşınmaz üzerinde 49 yıllığına üst hakkı tesis edildiği,
- Yapılması planlanan ofis inşaatları için ihaleye çıkıldığı ve ihale sonucunda ile tarihli İş Birliği Protokolü imzalandığı,
- ... inşaatların finansmanı için kredi kullandığı ve bu kredi borçlarının ödenmesine yönelik tarihinde banka ile temlik sözleşmesi imzaladığı,
- Bu sözleşmeye göre, Şirketiniz ile imzalamış olduğu İş Birliği Protokolü çerçevesinde doğmuş ve doğacak asli ve ferî alacaklarınınUSD'ye kadar olan kısmını kredi borçlarının karşılığı olarak bankaya temlik ettiği ve söz konusu temlikin de aynı tarihte Şirketiniz tarafından kabul edildiği,
- İş Birliği Protokolüne dayanarak, tarihinde ve Şirketiniz arasında inşaatı tamamlanacak taşınmazların kira gelirlerinin ... yıllığına paylaşılmasını içeren de imzalandığı ve bu sözleşme içeriğinin kira gelirlerinin Şirketiniz adınaaçılacak hesapta toplanması ve payına düşen kısım ile sınırlı olmak kaydıyla, çekilen kredi tutarı kapandıktan sonra paylaşımına gidilmesinin düzenlenmesinin üzerine Şirketiniz tarafından lehine kredi borçlarının teminatı olarak ipotek tesis edilmiş olduğu ve sözleşme kaynaklı olarak Şirketinizin USD borcu bulunduğu,
-kredi borçlarını ödememesi üzerine bankanın, Şirketiniz ve'ye karşı ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takibe geçmesi üzerine, anılan takibin kesinleştiği ve satış talebinde bulunulduğu,

- ... ise Şirketiniz ve karşı ipoteğin iptali davası açtığı, Mahkeme tarafından satış işlemlerinin ve ortak hesapta toplanan kira gelirlerinden ödeme yapılmasının tedbirin durdurulmasına karar verildiği ve tarihli karar ile tesis edilen ipotek kaydının iptaline hükmedildiği,
- Halihazırda istinaf incelemesinde bulunan davada, mahkeme tarafından verilen tedbir kararı nedeniyle kira bedelleri olarak yatan paranın aktarımının ancaktedbir talebinden vazgeçmesi ile mümkün olabileceği,
- Söz konusu hukuki ihtilaflar neticesinde, ... ve Şirketiniz arasındakaynaklı olarak olan borcunuza karşılık yine ... alacaklı konuma gelmesi suretiyle adı geçen şirkete borcunuzun kapatılması amacıyla ..., yaklaşık alacağını ve buna bağlı teminatlarını taraflarına ... bedel karşılığında temlik edeceğini içeren bir imzalandığı,
- Şirketinizin bu bedelin yaklaşık, konulan tedbir nedeniyle icra dosyasında biriken kira temlik bedellerinin serbest bırakılması suretiyle ödeyeceği belirtilerek;
- Şirketinizin bedel karşılığında, olan muaccel hale gelmiş ancak ... tarafından tahsile dair sonuç alınamamış olan ve tarafınızca da tahsil edilmesi mümkün olmayan yaklaşık ... alacağının temlik alınmasında Şirketiniz açısından vergi mevzuatı bakımından bir gelirin doğup doğmadığı,
- Gelirin doğmuş kabul edilmesi halinde tutarının ne olacağı ve bu şekilde taraf olunan alacaklar bakımından değersiz alacak veya şüpheli alacak hükümlerine göre işlem yapıp yapılmayacağı,
- Bu kapsamda temlik alınacak alacaklar için temlik harcı, dava ve/veya icra takibi tesis edilmesi halinde 4691 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca harç muafiyetinden Şirketinizce yararlanılıp yararlanılamayacağı hususlarında görüşümüzün talep edildiği anlaşılmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu yönünden

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 6. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, kurumlar vergisi mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanmakta; ikinci fıkrası ile de safî kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu’nun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Gelir Vergisi Kanunu’nun "Bilanço Esasında Ticarî Kazancın Tespiti" başlıklı 38. maddesinde, bilanço esasına göre ticarî kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı belirtilmektedir. Tahakkuk esası ve dönemsellik ilkeleri gereği, gelirin mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmesi ile işlemten kaynaklanan alacağın ödeme şartlarının belirlenmiş olması şarttır.

Buna göre, somut durumda, taraflar arasında ... tarihinde imzalanan sözleşme ve ilgili şartlar dikkate alındığında; tahsil edilemeyen/edemeyeceği değerlendirilen asli ve fer'i alacaklar toplamı üzerinden hesaplanan alacak ile temlik tutarı arasındaki fark, tahakkuk etmiş bir gelirden söz edilemeyeceğinden, temlik tutarı ile yapılan ödeme arasındaki fark tutarın kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınması söz konusu olmayacaktır. Diğer taraftan, tahsil edilen kira tutarları ile izleyen dönemlerde ... bedelle temlik alınan alacağınızı aşan bir tutarda tahsilat yapılması durumunda, aşan tutarların ilgili dönemlerde kurum kazancına dahil edilmesi gerekmektedir.

Harçlar Kanunu yönünden

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 2. maddesinde, yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifiede yazılı olanların yargı harçlarına tabi olduğu; 11. maddesinde ise yargı harçlarını, davayı açan veya harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişilerin ödemekle mükellef olduğu hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, 123. maddesinin birinci fıkrasında, özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmayacağı belirtilmiştir. Öte yandan, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde "Yönetici Şirket"in, bu Kanun'a uygun ve anonim şirket olarak kurulan, bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirketi ifade ettiği; 8. maddesinin üçüncü fıkrasında ise, yönetici şirketin bu Kanun'un uygulanması ile ilgili düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisinden ve yapılan işlemler bakımından harçlardan muaf olduğu hüküm altına alınmıştır. Ancak, bu Kanun'un uygulanması dışında yapılan işlemler bakımından yönetici şirketin harç muafiyeti bulunmamaktadır. Buna göre, başvuruza konu bankadan temlik alınan alacaklarla ilgili olarak şirketinizce dava açılması veya icra takibi yapılması gibi yargı işlemleri, yönetici şirketin 4691 sayılı Kanun'un uygulanmasıyla ilgili işlemleri kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, bu işlemlere ilişkin olarak 4691 sayılı Kanun'un 8. maddesinde yer alan harç muafiyetinden yararlanmanız mümkün değildir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 2023/364 esas numaralı ve 2025/34 karar numaralı kararı

Konu: ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararının temyizden incelenerek bozulması istenmektedir.

Özet: Davacı adına, komisyon geliri karşılığında gerçek bir emtia teslimi veya hizmet ifasına dayanmaksızın fatura düzenlediğinden bahisle tanzim edilen vergi tekniği raporu dikkate alınmak suretiyle takdir komisyonu kararlarına istinaden 2014 yılının Ocak ila Aralık dönemleri için re'sen tarh edilen katma değer vergileri ile vergilerin üç katı tutarında kesilen vergi ziyai cezalarının kaldırılması istemiyle dava açılmıştır.

Vergi Mahkemesi, davacının 2012-2015 dönemleri için kurumlar ve katma değer vergileri yönünden 6736 sayılı Kanun uyarınca yaptığı matrah artırımını başvurusunun idare tarafından kabul edildiğini ve tahakkuk eden borçların taksitlendirildiğini belirlemiştir. Ancak, davacının 213 sayılı Kanun'un 359. maddesinin (b) fıkrası uyarınca belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte düzenlediğinin tespiti nedeniyle, 6736 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarından yararlanamayacağı ve uyumsuzluk konusu dönemler için tarhiyat yapılabileceği sonucuna varılmıştır.

Davacı hakkında tanzim edilen Vergi Tekniği Raporu, 2012-2015 yıllarında gerçek mahiyette bir ticari faaliyetinin bulunmadığını, düzenlenen faturaların gerçek bir emtia teslimi veya hizmet ifasına dayanmadan düzenlendiğini göstermiştir. Bu durumda, usulüne uygun olarak takdir edilen matrah üzerinden re'sen tarh edilen vergi ziyai cezalı katma değer vergilerinde hukuka aykırılık bulunmamıştır. Mahkeme, bu gerekçelerle davanın reddine karar vermiştir.

Davacının istinaf istemi, Bölge İdare Mahkemesi tarafından kaldırılmasını gerektirecek bir neden bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiş; ancak Danıştay Üçüncü Dairesi, 6736 sayılı Kanun'un ilgili fıkraları uyarınca, gerçek emtia teslimi veya hizmet ifasına dayanmayan fatura düzenleyenlerin bu durumdan faydalanamayacaklarını dikkate alarak, davacının matrah artırımını başvurusunun kabul edildiği, ödemelerin taksite bağlandığı halde sonradan vergi incelemesi ve tarhiyat yapılamayacağı ilkesinin ihlal edildiği gerekçesiyle kararı bozmuştur.

Temyize konu kararın ısrar hükmü hususunda, Danıştay Tetkik Hâkimi usul ve hukuka uygunluk bulunduğunu savunmuş; diğer yönlerden ise temyiz incelemesi yapılmak üzere dosyanın Danıştay Üçüncü Dairesine gönderilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Hukuki değerlendirme:

Danıştay Üçüncü Dairesinin yukarıda yer verilen kararının dayandığı aynı hukuksal nedenler ve gerekçeyle ısrar kararının bozulması gerekmektedir.

Karar sonucu:

Açıklanan nedenlerle;

- 1- Davacının temyiz isteminin KABULÜNE,
- 2- ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı ısrar kararının BOZULMASINA,
- 3- Yeniden verilecek kararda karşılanacağından, yargılama giderleri hakkında hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına,

05/02/2025 tarihinde oy çokluğuyla kesin olarak karar verildi.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 2021/8000 esas numaralı ve 2024/6086 karar numaralı kararı

Konu: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin...
gün ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizden incelenerek
bozulması istenilmektedir.

Özet: Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından; davalı
... Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresince
29/11/2019 tarihinde yayınlanan "Su ve Atıksu Satış
Tarifesi"nin işyeri abonelerine ilişkin kısmının iptali istemiyle
dava açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti:

... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı
kararda; 6360 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesinin (15)
numaralı fıkrasıyla getirilen içme ve kullanma sularıya ilgili
indirimli tarife hakkı, sadece "bu yerlerde yaşayanlar" için
getirilmiş sosyo-ekonomik amaçlı bir düzenleme olduğundan;
köy statüsünde iken 6360 sayılı Kanun'la mahalle statüsüne
dönüşen yerde yaşayan konumunda olmayan davacının söz
konusu indirimli tarife hakkından yararlandırılmasının Kanun
hükümünün getiriliş amacına uygun düşmediği, 6360 sayılı
Kanun'un geçici 1'inci maddesinin (15) numaralı fıkrasının
yasama gerekçelerinde de, söz konusu indirimli tarife
hakkının "mahalle sakinleri" ve "bu yerlerde yaşayanlar"
için getirildiği, davacı şirketin indirimli tarife hakkından
yararlandırılmaması sonucunu doğuran dava konusu işlemde
hukuka ve hakkaniyete aykırılık görülmediği gerekçesiyle
davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti:

İstinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule
uygun olduğu ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın
kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek
2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin
3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar
verilmiştir.

Temyiz edenin iddiaları:

Davacı tarafından, 6360 sayılı Kanun hükümlerinde
belirtilindiği şekilde en düşük tarifenin %25'i oranında
uygulanması gerektiği, yayınlanan rakamların uygulanmasının
hakkaniyete aykırı olacağı, işyerinin bulunduğu statünün
anılan 6360 sayılı Kanun'un geçici 1. madde hükümlerinden
faydalandırılması gerekçesiyle mahkeme kararının bozulması
gerektiği ileri sürülmektedir.

Karşı tarafın savunması:

Davalı idare tarafından, temyiz isteminin reddi gerektiği
savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hâkimi ...'nın düşüncesi

Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının
bozulması gerektiği düşünülmektedir.

İnceleme ve gerekçe:

Maddi olay:

Davacı şirket tarafından; davalı ... Büyükşehir Belediyesi Su
ve Kanalizasyon İdaresince... tarihinde yayınlanan "Su ve
Atıksu Satış Tarifesi"nin işyeri abonelerine ilişkin kısmının
iptali istemiyle dava açılmıştır.

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7.
maddesinde, su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bu
hizmet için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, derelerin
ıslahını yapmak ve kaynak suyu ya da arıtma sonunda
üretilen suları pazarlamak, Büyükşehir Belediyesinin görev,
yetki ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.
- 2560 sayılı ... Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2. maddesinde,
İSKİ'nin; içme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarını
yeraltı ve yerüstü kaynaklardan sağlamak, bu kaynaklara
ilişkin tesislerin etüt, proje, kurulma, devralınma, işletilme,
bakım ve onarım işlemlerini yapmak; kullanılmış sular ile
yağış sularının toplanması, uzaklaştırılması veya yeniden
yararlanılması için tesislerin etüt, proje ve kurulması
gibi görev ve yetkilerinin bulunduğu belirtilmektedir.
23. maddede ise su satışı ve kanalizasyon tesisi bulunan
yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması ile septik
çukurların boşaltılması giderlerine ilişkin tarifelerin
tespitinde yönetim ve işletme giderleri, amortismanlar,
yenileme, ıslah ve tevsi masrafları ile bir kar oranı
esas alınarak ayrı tarifeler yapılacağı öngörülmüş;
Ek-5. maddesinde ise bu kanunun diğer Büyükşehir
Belediyelerinde de uygulanacağı düzenlenmiştir.
- 06/12/2012 gün ve 328489 sayılı Resmî Gazete'de
yayımlanan 6360 sayılı Kanun'un 36. maddesi, 5216
sayılı Kanun'un belirli maddelerinin değiştirilmesine ilişkin
hükümleri düzenlemekte, ilgili maddelerin yürürlüğe
gireceğini belirtmektedir.
- Aynı Kanun'un 1. maddesinin 1. ve 3. bentlerinde; Aydın,
Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş,
Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van
illerinde büyükşehir belediyesi kurulması, il belediyelerinin
büyükşehir belediyesine dönüştürülmesi; ayrıca bu illere
bağlı ilçelerdeki köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliğinin
kaldırılarak mahalleye veya tek mahalle şeklinde bağlı
bulunmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Geçici
1. maddedeki düzenleme uyarınca, tüzel kişiliği kaldırılan
yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücretin
belirli bir oranda sınırlı tutulması öngörülmüş; 5216 sayılı
Kanun'un geçici 2'nci maddesinde ise, büyükşehir belediye

sınırlarının İstanbul ve Kocaeli için il mülki sınırına, diğer büyükşehirler için nüfusa bağlı olarak belirlenen yarıçaplara göre oluşturulacağı ve bu sınırlar içinde kalan köylerin tüzel kişiliğinin sona ererek mahalleye dönüşeceği hüküm altına alınmıştır.

Hukuki değerlendirme:

Uyuşmazlıkta, ... ili, ... ilçesi, ... mahallesinde faaliyet gösteren davacı şirketin, faaliyette bulunduğu ... Köyünün tüzel kişiliğinin 6360 sayılı Kanun ile kaldırılarak mahalle statüsüne dönüştürüldüğü açıktır.

İdarelerce tesis edilen genel düzenleyici işlemlerde, üst hukuk kurallarına aykırı ya da üst normları daraltıcı, kısıtlayıcı hükümlere yer verilmemesi gerektiği tabiidir. Başka bir ifadeyle idarelerce düzenleyici işlem tesis edilirken normlar hiyerarşisi ilkesine uyulması zorunludur.

6360 sayılı Kanun'a göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret beş yıl süreyle en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirleneceği öngörülmüştür. Anılan maddede, tüzel kişiliği kaldırılan köylerdeki içme ve kullanma suları aboneleri yönünden, söz konusu tarifeden yararlanabilecekler açısından herhangi bir ayırım yapılmamıştır.

İdare Mahkemesince davacı şirketin iş yeri abonesi olduğu, indirimli tarifeden köy halkının yararlanması gerektiği, davacı şirketin iş yeri abonesi olması dolayısıyla indirimli tarifeden yararlanamayacağı belirtilmiş ise de, yukarıda yer verilen

mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, 6360 sayılı Kanun'a göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde içme ve kullanma suları için alınacak ücretin 31/12/2025 (bu tarih dahil) tarihine kadar en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirleneceği belirtildiğinden ve tüzel kişiliği kaldırılan köylerdeki içme ve kullanma suları aboneleri bakımından mevzuatta herhangi bir ayrıma gidilmediği anlaşıldığından ilgili Yasa maddesinin davacı şirkete de uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle davacı şirketin indirimli tarife hakkından yararlandırılmaması sonucunu doğuran ... Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresinin ... tarihinde yayınlanan "Su ve Atıksu Satış Tarifesi"nin iş yeri abonelerine ilişkin kısmında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Karar sonucu:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin... gün ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine,

kesin olarak 29/11/2024 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Sirküler İndeks

No	Tarih	Konu
055	25.06.2025	0040 kodlu damga vergisi beyannamelerine ilişkin duyuru yayınlandı.
054	23.06.2025	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.
053	18.06.2025	16 Haziran'da TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin vergi mevzuatında değişiklik içeren düzenlemeleri.
052	03.06.2025	e-Defter ve e-Defter beratlarına ilişkin süreler uzatıldı.
051	30.05.2025	9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile yeni yatırım teşvik sistemi yürürlüğe girdi.
050	30.05.2025	Deprem bölgesindeki mükelleflerden cirosu 2,5 milyon liranın altında olanların mücbir sebep hali 30 Kasım 2025 tarihine kadar uzatıldı.
049	02.05.2025	Ulusal Taşıt Tanıma Sistemine (UTTS) başvuru ve montaj süreleri uzatıldı.
048	02.05.2025	Teşvik belgeli yatırımlar kapsamındaki inşaat işlerinde uygulanan KDV istisnasının süresi uzatıldı.
047	02.05.2025	Devlet tahvili ve Hazine bonoları ile HM VKŞ tarafından ihraç edilen kira sertifikaları için geçerli olan %0 oranlı tevkifatın uygulanma süresi uzatıldı.
046	29.04.2025	Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile e-Defter ve e-Defter beratlarına ilişkin süreler uzatıldı.
045	22.04.2025	Enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılacak 2025/Ocak-Mart aylarına ait ortalama ticari kredi faiz oranları açıklandı.
044	21.04.2025	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de değişiklik yapıldı.
043	09.04.2025	e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile e-Defter ve beratlarının yüklenme süresi uzatıldı.
042	02.04.2025	Bazı yıllara sâri inşaat ve onarım işlerinde uygulanan tevkifat oranı %1'e düşürüldü.
041	27.03.2025	2024 yılına ilişkin gelir vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri uzatıldı.
040	18.03.2025	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
039	17.03.2025	İade hakkı doğuran işlemlere ilişkin KDV iade talebinde bulunulabilecek asgari tutar 10.000 TL'ye yükseltildi.
038	17.03.2025	Sigaralar için ÖTV oranları ile maktu vergi tutarları yeniden belirlendi.
037	11.03.2025	Türkiye, Sütun 1 kapsamında Tutar B'yi uygulamama kararı aldı.
036	10.03.2025	Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan reeskont işlemlerinde kullanılan oran %44,25 olarak belirlendi.
035	06.03.2025	Mücbir sebep hali 30.11.2024'te sona eren mükelleflerin e-Defter oluşturma ve imzalama süresi ile e-Defter ve beratları yükleme süresi uzatıldı.
034	06.03.2025	Taşıt satışı dışında kalan menkul satış sözleşmelerine ilişkin bazı ödemelerin Türk parası cinsinden yapılması ve kabul edilmesi zorunluluğu kaldırıldı.
033	28.02.2025	KDV Genel Uygulama Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
032	21.02.2025	İndirimli orana tabi teslimlerle ilgili olarak mahsup yoluyla iadesi gerçekleşmeyen tutarların ocak ayı KDV beyannamesine dahil edilmesi gerekiyor.
031	17.02.2025	Sadece LPG Dağıtıcı Lisansı ile LPG Otogaz Bayilik Lisansı sahiplerine yönelik indirimli teminat uygulamasına son verildi.
030	17.02.2025	2025 yılının birinci, ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemleri itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapılmayacağına ilişkin Tebliğ yayımlandı.
029	13.02.2025	Akaryakıt ve LPG sektöründe faaliyet gösteren ve mücbir sebep hali devam eden mükelleflerin teminat verme sürelerine ilişkin açıklama yapıldı.
028	12.02.2025	Bağımsız denetime tabi şirketlerce TL cinsinden kredi kullanımına uygulanan yabancı para nakdi varlıkların sorgulanması zorunluluğu kaldırıldı.
027	10.02.2025	Bazı ülkelerde Sütun 2 (Pillar 2) kapsamında yapılması gereken bildirim yükümlülükleri.
026	07.02.2025	Menkul kıymetlerden 2025 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi.
025	04.02.2025	Cazibe Merkezleri Programı'nın başvuru süresi uzatıldı.

2025 Temmuz ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Temmuz 2025 Perşembe	16-30 Haziran 2025 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
16 Temmuz 2025 Çarşamba	Haziran 2025 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamulleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi özel iletişim vergisi (ÖİV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi kaynak kullanımını destekleme fonu (KKDF) kesintilerinin bildirimi ve ödenmesi
21 Temmuz 2025 Pazartesi	Haziran 2025 dönemi şans oyunları vergisi (ŞOV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
25 Temmuz 2025 Cuma	1-15 Temmuz 2025 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi sorumlu sıfatıyla katma değer vergisi (KDV) beyannamesinin verilmesi
28 Temmuz 2025 Pazartesi	Haziran 2025 dönemi katma değer vergisinin (KDV) beyanı ve ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (MPHB) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Nisan-Mayıs-Haziran 2025 dönemi gelir vergisi tevkifatının (GVK geçici 67. madde) beyanı ve ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi damga vergisinin (DV) beyanı ve ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi konaklama vergisinin beyanı ve ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi sorumlu sıfatıyla katma değer vergisinin (KDV) ödenmesi
31 Temmuz 2025 Perşembe	Haziran 2025 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi
	2024 yılına ilişkin yıllık gelir vergisinin 2. taksit ödemesi
	2025 yılı motorlu taşıtlar vergisi (MTV) 2. taksit ödemesi
	Haziran 2025 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi
	Haziran 2025 dönemi dijital hizmet vergisinin (DHV) beyanı ve ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesı - 2025 (Ücretler)

Gelir dilimi	Vergi oranı %
158.000 TL'ye kadar	15
330.000 TL'nin 158.000 TL'si için 23.700 TL, fazlası	20
1.200.000 TL'nin 330.000 TL'si için 58.100 TL, fazlası	27
4.300.000 TL'nin 1.200.000 TL'si için 293.000 TL, fazlası	35
4.300.000 TL'den fazlasının 4.300.000 TL'si için 1.378.000 TL, fazlası	40

Gelir vergisi tarifesı - 2025 (Diğer gelirler)

Gelir dilimi	Vergi oranı %
158.000 TL'ye kadar	15
330.000 TL'nin 158.000 TL'si için 23.700 TL, fazlası	20
800.000 TL'nin 330.000 TL'si için 58.100 TL, fazlası	27
4.300.000 TL'nin 800.000 TL'si için 185.000 TL, fazlası	35
4.300.000 TL'den fazlasının 4.300.000 TL'si için 1.410.000 TL, fazlası	40

Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2023-31.12.2023	110,00
01.01.2024-31.12.2024	170,00
01.01.2025-31.12.2025	240,00

Gelir vergisinden istisna günlük ulaşım bedeli (KDV hariç)

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2023-31.12.2023	56,00
01.01.2024-31.12.2024	88,00
01.01.2025-31.12.2025	126,00

Engellilik indirimi

Uygulandığı yıl	Birinci derece engelliler için	İkinci derece engelliler için	Üçüncü derece engelliler için
2023	4.400	2.600	1.100
2024	6.900	4.000	1.700
2025	9.900	5.700	2.400

Konut kira geliri istisnası

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2023	21.000
2024	33.000
2025	47.000

Tevkifata tabi tutulmuş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2023	150.000
2024	230.000
2025	330.000

Tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2023	8.400
2024	13.000
2025	18.000

Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2023	55.000
2024	87.000
2025	120.000

Arızı kazançlara ilişkin istisna

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2023	129.000
2024	200.000
2025	280.000

Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2024 - 30.06.2024	35.058,58
01.07.2024 - 31.12.2024	41.828,42
01.01.2025 - 30.06.2025	46.655,43

Kurumlar Vergisi

Nakdi sermaye indirimi faiz oranları

Uygulandığı yıl	Oran (%)
2022	13,47
2023	53,11
2024	55,58

Gider yazılabilecek binek otomobil aylık kira tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2023	17.000
2024	26.000
2025	37.000

Binek otomobili iktisabında gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2023	440.000
2024	690.000
2025	990.000

Binek otomobillerinde amortismanına tabi tutulabilecek iktisap bedeli

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
	ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli	ÖTV ve KDV dahil iktisap bedeli
2023	500.000	950.000
2024	790.000	1.500.000
2025	1.100.000	2.100.000

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi üst sınırı

Beyannamenin verildiği yıl	İndirim tutarı (TL)
2023	4.400.000
2024	6.900.000
2025	9.900.000

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	2,50
14.11.2023 - 20.05.2024	3,50
21.05.2024 tarihinden itibaren	4,50

Tecil faizi oranları (Yıllık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	24
14.11.2023 - 20.05.2024	36
21.05.2024 tarihinden itibaren	48

Yeniden değerlendirme oranları

Yıl	Oran (%)
2022	122,93
2023	58,46
2024	43,93

Fatura düzenleme sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2023	4.400
2024	6.900
2025	9.900

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2023	4.400
2024	6.900
2025	9.900

Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları

Uygulandığı dönem	Reeskont işlemlerinde (%)	Avans işlemlerinde (%)	VUK-Reeskont işlemlerinde (%)
01.04.2024-27.12.2024	50,75	51,75	51,75
28.12.2024-07.03.2025	48,25	49,25	49,25
08.03.2025'ten itibaren	43,25	44,25	44,25

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kâğıt için)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2023	10.732.371,80
2024	17.006.516,30
2025	24.477.478,90

Damga vergisi oran ve tutarları (2025)

Damga vergisine tabi kâğıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	518,20 TL
Gelir tablosu	247,40 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	672,40 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	898,20 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	443,70 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	526,00 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2025)

Evlatlıklar dâhil fûrûğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	2.316.628 TL
Fûrûğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	4.636.103 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	53.339 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde	53.339 TL

Vergi tarifesi (2025)

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 2.400.000 TL için	%1	%10
Sonra gelen 5.700.000 TL için	%3	%15
Sonra gelen 12.000.000 TL için	%5	%20
Sonra gelen 24.000.000 TL için	%7	%25
Matrahın 44.100.000 TL'yi aşan bölümü için	%10	%30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler (TL)

Ödemeler / kesintiler	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2025-31.12.2025
Brüt asgari ücret	20.002,50	26.005,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (%14)	2.800,35	3.640,77
İşsizlik sigortası primi işçi payı (%1)	200,03	260,06
Gelir vergisi matrahı	0,00	0,00
Hesaplanan gelir vergisi	0,00	0,00
Damga vergisi	0,00	0,00
Kesintiler toplamı	3.000,38	3.900,83
Net asgari ücret	17.002,12	22.104,67

Yıllık brüt asgari ücret

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2023	140.535
2024	240.030
2025	312.066

Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları

Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.07.2023-31.12.2023	13.414,50	100.608,90
01.01.2024-31.12.2024	20.002,50	150.018,90
01.01.2025-31.12.2025	26.005,50	195.041,40

Income Tax

Income tax tariffs - 2025 (Salaries)

Income bracket	Tax rate %
Up to TRL 158,000	15
For TRL 330,000; for the first TRL 158,000, TRL 23,700, for above	20
For TRL 1,200,000; for the first TRL 330,000, TRL 58,100, for above	27
For TRL 4,300,000; for the first TRL 1,200,000, TRL 293,000, for above	35
For more than TRL 4,300,000, for TRL 4,300,000, TRL 1,378,000, for above	40

Income tax tariffs - 2025 (Other income)

Income bracket	Tax rate %
Up to TRL 158,000	15
For TRL 330,000; for the first TRL 158,000, TRL 23,700, for above	20
For TRL 800,000; for the first TRL 330,000, TRL 58,100, for above	27
For TRL 4,300,000; for the first TRL 800,000, TRL 185,000, for above	35
For more than TRL 4,300,000, for TRL 4,300,000, TRL 1,410,000, for above	40

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)

Period	Amount (TRL)
01.01.2023-31.12.2023	110.00
01.01.2024-31.12.2024	170.00
01.01.2025-31.12.2025	240.00

Daily transportation amount exempted from income tax (VAT excluded)

Period	Amount (TRL)
01.01.2023-31.12.2023	56.00
01.01.2024-31.12.2024	88.00
01.01.2025-31.12.2025	126.00

Disability allowance

Year	For 1 st degree disabled	For 2 nd degree disabled	For 3 rd degree disabled
2023	4,400	2,600	1,100
2024	6,900	4,000	1,700
2025	9,900	5,700	2,400

Exemption for house rental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2023	21,000
2024	33,000
2025	47,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2023	150,000
2024	230,000
2025	330,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are not subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2023	8,400
2024	13,000
2025	18,000

Exemption in capital gains (Except securities)

Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2023	55,000
2024	87,000
2025	120,000

Exemption in incidental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2023	129,000
2024	200,000
2025	280,000

The upper limit of severance pay exempt from income tax

Period	Amount (TRL)
01.01.2024 - 30.06.2024	35,058.58
01.07.2024 - 31.12.2024	41,828.42
01.01.2025 - 30.06.2025	46,655.43

Corporate Tax

Interest rates in terms of capital decrease in cash

Year	Rate (%)
2022	13.47
2023	53.11
2024	55.58

Monthly rental fee of passenger car that can be recognized as expense

Year	Amount (TRL)
2023	17,000
2024	26,000
2025	37,000

SCT and VAT amount which can be recognized as expense for the acquisition of passenger car

Year	Amount (TRL)
2023	440,000
2024	690,000
2025	990,000

Acquisition fee which can be subject to depreciation in terms of passenger cars

Year	Amount (TRL)	
	Initial acquisition fee excluding SCT and VAT	Acquisition fee including SCT and VAT
2023	500,000	950,000
2024	790,000	1,500,000
2025	1,100,000	2,100,000

Tax reduction cap of tax compliant taxpayers

Return submission year	Reduction amount (TRL)
2023	4,400,000
2024	6,900,000
2025	9,900,000

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183**Delay charge and delay interest rates (Monthly)**

Period	Rate (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	2.50
14.11.2023 - 20.05.2024	3.50
Since 21.05.2024	4.50

Deferral interest rates (Annual)

Period	Rate (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	24
14.11.2023 - 20.05.2024	36
Since 21.05.2024	48

Revaluation rates

Year	Rate (%)
2022	122.93
2023	58.46
2024	43.93

Limit for issuing invoice

Year	Amount (TRL)
2023	4,400
2024	6,900
2025	9,900

Depreciation limit

Year	Amount (TRL)
2023	4,400
2024	6,900
2025	9,900

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions

Period	In rediscount transactions (%)	In advance transactions (%)	In rediscount transactions under TPL (%)
01.04.2024-27.12.2024	50.75	51.75	51.75
28.12.2024-07.03.2025	48.25	49.25	49.25
Since 08.03.2025	43.25	44.25	44.25

Stamp Duty**Maximum stamp duty (For each paper)**

Year	Amount (TRL)
2023	10,732,371.80
2024	17,006,516.30
2025	24,477,478.90

Stamp duty rates and amounts (2025)

Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9.48 per thousand
Wages (Including advances)	7.59 per thousand
Rental contracts	1.89 per thousand
Balance sheet	TRL 518.20
Income statement	TRL 247.40
Annual income tax return	TRL 672.40
Corporate tax return	TRL 898.20
Value added tax returns	TRL 443.70
Withholding and premium service returns	TRL 526.00

Inheritance and Transfer Tax**Exemptions (2025)**

For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 2,316,628
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 4,636,103
For transfers conducted without any consideration	TRL 53,339
For the lottery prizes won from contests and draws and game of chances organized based on money and goods	TRL 53,339

Tax tariff (2025)

Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 2,400,000	1%	10%
For the next TRL 5,700,000	3%	15%
For the next TRL 12,000,000	5%	20%
For the next TRL 24,000,000	7%	25%
For the tax base portion exceeding TRL 44,100,000	10%	30%

Minimum Wage and Social Security**Minimum wage and withholdings (TRL)**

Payments / withholdings	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2025-31.12.2025
Gross minimum wage	20,002.50	26,005.50
Social security premium employee's contribution (14%)	2,800.35	3,640.77
Unemployment insurance premium employee's contribution (1%)	200.03	260.06
Income tax base	0.00	0.00
Income tax calculated	0.00	0.00
Stamp duty	0.00	0.00
Total withholdings	3,000.38	3,900.83
Net minimum wage	17,002.12	22,104.67

Annual gross minimum wage

Year	Amount (TRL)
2023	140,535
2024	240,030
2025	312,066

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium

Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.07.2023-31.12.2023	13,414.50	100,608.90
01.01.2024-31.12.2024	20,002.50	150,018.90
01.01.2025-31.12.2025	26,005.50	195,041.40

EY | Daha iyi bir çalışma dünyası oluşturuyoruz

EY olarak, müşterilerimiz, çalışanlarımız, toplum ve dünyamız için değer yaratırken sermaye piyasalarında güveni inşa ediyor ve bu şekilde daha iyi bir çalışma dünyası oluşturuyoruz.

Veri, yapay zekâ ve ileri teknolojiden yararlanarak müşterilerimizin geleceği güvenle şekillendirmesine, günümüzde ve gelecekte karşılaşılabilecekleri sorunlara çözüm üretmelerine yardımcı oluyoruz.

EY ekipleri olarak bağımsız denetim, danışmanlık, güvence, hukuk, kurumsal finansman, strateji ve vergi hizmetleri sunuyoruz. Dünya çapında 150'den fazla ülkede, küresel ağımız, kapsamlı iş birliklerimiz ve güçlü sektörel deneyimizle müşterilerimize hizmet veriyoruz.

Hep birlikte geleceęi güvenle şekillendiriyoruz.

© 2025 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayın muhasebe, vergi, hukuk veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.

www.ey.com/tr

www.vergidegundem.com

www.linkedin.com/ernstandyoung

www.instagram.com/eyturkiye

www.X.com/EY_Turkiye

www.facebook.com/ErnstYoungTurkiye